

Betodlaren

| Nr 3 | September 2026 |

WABCG möttes
i Sverige

Lär känna Axel –
ny ordförande

Bevattning –
utblick i världen

SMART IBERIA KWS

Sverige största sort 2025

+ 906 kr per ha*

- Hög lönsamhet i CONVISO-försöken
- Hög sockerhalt
- Hög penetrometervärde

8 officiella Convisoförsök 2023-2025

*Jämfört med medeltalet av samtliga Convisosorter 2025

www.kws.se

"Håll ut, håll i!"

Den senaste tiden har det hänt mycket kopplat till vår betodling. Ett nytt betavtal har förhandlats fram och kontrakteringen har genomförts. Under själva kontrakteringen kom informationen att Danmark lägger ner bruket i Nakskov.

Samtidigt under augusti har priser för spannmål, raps och socker tagit bra fart uppåt. Dessförinnan var det en artikel i Sydsvenskan, vars vinkling inte är värd vidare uppmärksamhet.

Förhandlingen av betavtalet 2027 resulterade i en prissänkning med cirka 13 procent, en sänkning för tredje året i rad. Utöver priset har även hektarskontrakten stramats åt.

Det är en direkt spegling av den överproduktion som präglar sockermarknaden och dess lägre sockerpriser.

Mindre förbättringar blev det trots allt med snabbare utbetalningar av betlikvider och möjlighet till tidigare Toptex-ersättning.

Trots en rejäl sänkning av betpriset i kombination med kraftigt stigande raps- och spannmålspriser blev efterfrågan återigen mycket stor för att odla sockerbetor. Det finns onekligen ett starkt intresse för betodlingen i Sverige, vilket i grunden är positivt. Men undertecknad får inte riktigt ihop

det sett till hur marknaderna för våra grödor har utvecklats.

I och med vårt nära samarbete med Danmark är det beklagligt att ett av deras två bruk hastigt lägger ner. Danskarna är mycket konkurrenskraftiga sockerbetsodlare. Men troligen har andra faktorer vägt tyngre som landat i detta beslut, kanske politik och möjlighet att utveckla fabriker.

Vi är i första hand nära kollegor med danskarna, inte minst via vårt gemensamma NBR, vars finansiering baserar sig på nuvarande produktion.

Till viss mån är vi också konkurrenter som förser industrin i respektive land med råvara. Att ett sockerbruk läggs ner i vår direkta närhet förändrar spelplanen för nordeuropeisk sockerproduktion.

Men än är det för tidigt att säga något om vilken betydelse det kommer få för svenska betodlare. Givetvis sätter föreningen stort fokus på att bevaka och förhålla oss till utvecklingen framöver.

Nederbörden i sommar har givit fantastiskt skördeväder för spannmålen, men dessvärre lider våra sockerbetor. Stora delar av Europa är också torrt, exempelvis meddelar fransmännen att de tror på en betskörd som är 20 procent under femårssnittet till följd

av värmebölja. Även om vi som odlare inte är nöjda med lägre skördar, så välkomnar marknaden det förväntade mindre utbudet av socker.

Världsmarknadspriserna rusade cirka 15 procent under augusti. Utöver Europas torra utmaningar börjar väderfenomenet El Niño, som sannolikt blir den starkaste på 75 år, skapa förväntade problem hos de större sockerproducerande länderna.

Indien, som normalt exporterar, öppnar upp för import och Brasilien spår en lägre produktion. Det finns vissa bedömare som spekulerar i underskott på socker under 26/27 till följd av El Niño, torka i Europa samt större produktion av etanol i Brasilien.

Dessa spekulationer har fått sockerpriserna att stiga. Är det nu det ska vända till det bättre igen? Troligtvis för tidigt att säga. Utvecklingen blir därför viktig att följa framöver.

Först ska vi ta oss igenom denna kampanj, som troligtvis kommer bli klar rekordtidigt till följd av små arealer och lägre skördar. Därefter kanske ljuset skymtar för svensk betodling igen – den som håller i får se!

Axel Lundberg

VI ÄR LEVERANTÖR AV JORDBRUKS- OCH GRÖNYTEMASKINER I VÄSTRA SKÅNE OCH HALLAND.

Gunnar Nilsson
Maskin AB

ÅSTORP

Gamla Vägen 2
265 21 Åstorp
042-509 90

ESLÖV

Verkstadsvägen 10
241 38 Eslöv
0413-57 44 00

GETINGE

Fabriksgatan 9
305 75 Getinge
035-180 110

INNEHÅLL: NR 3 2026 | ÅRGÅNG 89

6	Tillväxt t o m augusti Torkan sätter avtryck i årets betor
8	 WABCG möte 16-18 juni Vi välkomnade WABCG till Sverige
12	Hallå Axel, ordförande i Betodlarna Betodlaren fick en pratstund med Axel Lundberg
14	 Avtalet 2027 Nya villkor för pris, volym och betalning
15	Betodlarnas arbete Vad innebär ditt medlemskap i Betodlarna?
16	Läsarundersökningen Betodlaren får tummen upp!
18	Reportage hos Årets Betodlare 2025 Bengt Ekelund - med sinne för detaljer...
22	Sockerbruk läggs ner i Nakskov och Cantley Nordzucker resp. British Sugar har fattat beslut
23	Saxat från Världen runt Vi gör ett nedslag i Eswatini, Afrika
24	Vi lär känna Betodlarrådet - del 19 Jag vill utveckla arvet ansvarsfullt, säger Jonas
28	DLG Feldtage, Bernburg Autonomi, AI och precision i fokus
34	Odlarpanelen Några medlemmar uttalar sig i aktuella frågor
36	Ny industridoktorand/projektledare på NBR Vi välkomnar Bianka Csicsely

38	Tema Vatten - del 3 Vi blickar utåt mot Europa, USA, Asien, Afrika
41	 Ogräs - utan full överblick NBR sammanfattar årets ogräsbekämpningar
44	Ogräsrobotar växlar upp Håll dig uppdaterad om teknikutvecklingen
47	Insektsbevakning 2026 Redovisning av resultaten från observationerna
50	Buteo Start i praktiken Hur har Buteo Start fungerat hos svenska odlare?
52	Virusgulsot - ett framtida hot? NBR arbetar redan nu med analyser och fältförsök
56	Pop-up Ädelholm Följ med på fälträffen den 28 maj!
58	 Vår första internationella betkonferens Ta del av Carl-Hugos och Frederiks intryck

Läs Betodlaren digitalt

Omslagsfoto Rikard Andersson

Tryck Trydells

Upplaga 2 000 ex

Om inget annat anges tillhör bilderna i tidningen Betodlarna, NBR eller Nordic Sugar. Betodlaren är en facktidsskrift för Sveriges betodlare. Ges ut fyra gånger om året och trycks på Svanenmärkt papper (Arctic Silk) licensnummer 341 091.

Du vet väl att betodling startar med kalkning?

Få ut 100% av
dina insatser.

Förbättrad
rotutveckling

Minskad förekomst
av rotburna svampar

Förbättrad tillväxt
och skörd

Hitta återförsäljare
och information om
våra produkter:
nordkalk.se/lantbruk

Nordkalk

Raderna slöt sig. I första halvan av juni gick blasten ihop över gångarna i många betfält.

Två torra vintrar och därmed en torr sommar och höst var ingångsvärdet för årets betor. Trots att våren 2026 kan betraktas som normal på flera sätt har betornas tillgång på vatten hamnat i fokus ännu en gång.

En kall och torr vinter hjälpte till att skapa fina förutsättningar för betsådden. Jorden var lucker och strukturen fin. Sådden kom i gång sista veckan av mars och höll på till mitten av april, med ett medelsådatum på den 10 april, nära genomsnittet för de senaste fem åren.

Regn i maj gjorde gott

Uppkomsten blev generellt bra, men de torra ingångsförutsättningarna gjorde sig påmind

da en del frö hade svårt att gro. Trots att fröet såg ut att ligga fuktigt och ha gott om finjord runt sig räckte fukten inte för att den lilla betan skulle orka upp. Inte förrän regn kom i början av maj tog dessa betor fart och på flera platser fanns betor i flera generationer när vi kom in en bit i maj.

I början av maj frestades en del små betorna dessutom av kalla nätter. Där kylan rullat fram kunde man se svartnande betor som tagit stryk av frosten. Problemet var dock lokalt och visade sig inte få några större konsekvenser för bestånden.

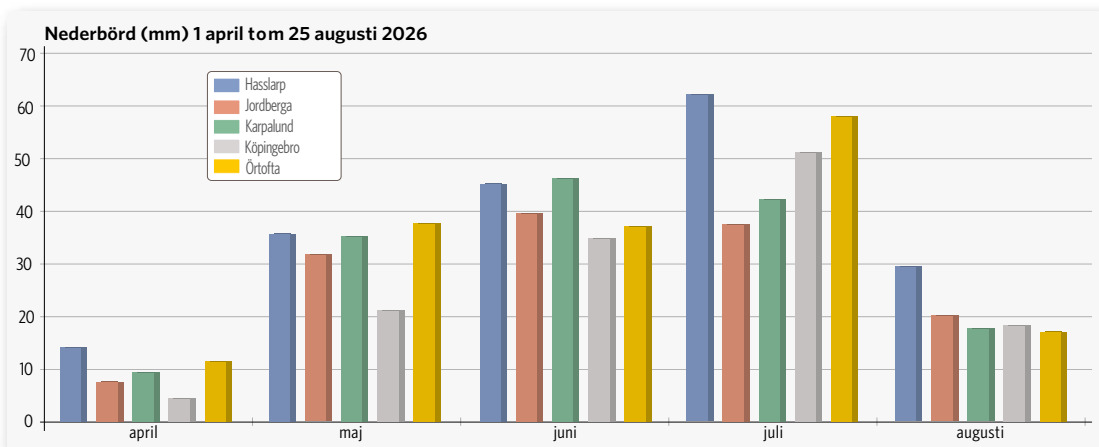
Ogräset i schack

I stället växte betorna på bra under våren och de regn som kom runt den 10-15 maj och sedan en månad senare var värde-

fulla för betornas tillväxt. Även ogräsbehandlingarna fick hjälp av regnen och generellt har årets ogrässtrategier gett gott resultat, trots långa torra perioder. I augusti ses en del mällor spridda i fälten, men med tanke på den verktygslåda för att hantera ogräs som finns att tillgå får resultatet anses gott.

Insekterna bromsades

Inte heller insekter ställde till med några större problem. Trips förekom i de nyetablerade betorna, men omfattningen var begränsad och de orsakade inte någon större skada. Även betflugor och deras ägg hittades tidigt på säsongen spritt i odlingsområdet, men regnen kom vältajmat och bromsade utvecklingen och spridningen av flygorna.

Torrt förutom i nordväst. Likt ifjol har vår- och sommarmånaderna varit torra. Nordvästra Skåne sticker ut och har fått mer regn än övriga områden.

Vatten blev bristvara

Under juni var det åter igen dags att förvånas över betornas tillväxt under de långa dagarna. I början av juni täcktes de första raderna och en bit innan midsommar gick blasten ihop på de flesta ställen. Men sedan början av juni har regndropparna varit få och betorna har på många håll lidit av vattenbrist. Periodvis även av höga temperaturer.

De torra förhållandena har bidragit till att begränsa spridningen av svampar. Angrepp

av framför allt *Cercospora* och betrost har noterats, men i betydligt mindre omfattning än under fjolåret. I stället är det torkan som fått blasten att tappa sin färg. Under augusti kunde gulnande fält ses i stora delar av odlingsområdet, en konsekvens av torkan.

Lägre tillväxt än normalt

Bristen på vatten avspeglas i de provgrävningar som Nordic Sugar gjort under slutet av juli och augusti. Tillväxt mellan provgrävningarna sticker ut

som lägre än normalt, så även den provgrävda skörden. Inte sedan 2018 har skörden varit så låg vid sista provgrävningstillfället.

Liksom 2025 sticker dock nordvästra Skåne ut med högre provgrävda skördar än övriga odlingsområdet. Detta, liksom ifjol, en följd av att området fått mer nederbörd under säsongen.

Torka även i Europa

Inte bara Sverige har haft torra och varma förhållande som begränsat betornas tillväxt under sommaren. Stora delar av Europa rapporterade om normala förhållande för etablering under våren, men har sedan dess drabbats av både rekordhöga temperaturer och torka. I förhållande till de extrema förhållande som varit i centrala och västra Europa är prognosen för betskördarna i östra och norra Europa något mer positiv.

FOTO: FREDERIK FALCK

Betfröna grodde sent. Trots placering på fast och fuktig såbotten räckte inte markfukten till för att alla betfrö skulle orka gro. När regnet kom grodde en andra generation och flera bestånd var till en början ojämna.

Ida Lindell

WABCG Helsingborg 16-18 juni 2026

Vi välkomnade socker- världen till Sverige

WABCG (World Association of Beet and Cane Growers)

På trappan till Maryhill. I samband med middagen på Maryhill Estate samlades alla uppklädda deltagare för en gemensam gruppbild.

Internationella utblickar, gemensamma utmaningar och svensk betodling i fokus när WABCG samlades i Helsingborg. Under några intensiva junidagar fick deltagare från hela världen ta del av både svenska styrkor och globala frågor som präglar sockernäringsens framtid.

Ett Skåne i sin vackraste midsommarskrud hälsade WABCG-deltagarna välkomna när de tog sig från flygplatsen i Köpenhamn till Helsingborg, där mötet hölls.

Ida Lindell inledde dagarna med att presentera den svenska betodlingen. Hon beskrev våra svenska förutsättningar och det

aktuella läget. Mycket av detta överraskade våra betkolleger. "Impressive yield!" och "Impressive improvements!", menade man.

Utöver detta följde en del Conviso-diskussioner. Deltagarna blev också lite överraskade, och smått avundsjuka, när de fick höra om den svenska politiska viljan att öka livsmedelsproduktionen. De noterade också ett betydligt bättre ränteläge än i många andra delar av världen. Till det kom vår låga inflation och banker som fortsatt är intresserade av lantbruksbranschen.

Gemensamma utmaningar
Från många andra delar av världen var tongångarna desto

dystrare. En del av detta känner vi ju också av här i Sverige. Vi brottas med samma problem, men på olika nivå. Minskad konsumtion, lägre betpriser och krympande arealer är tillsammans med politisk osäkerhet gemensamma utmaningar. Den kemiska verktygs-lådan minskar dessutom år för år. Naturligtvis dryftades detta under både presentationer och i kaffepauser.

Världen runt

Flera landsrepresentanter presenterade status för sina respektive länder.

Danmark, som så länge man kan minnas varit ett offensivt lantbruksland, står nu inför helt nya förutsättningar. Dagen

innan konferensen meddelades att det inte längre finns någon jordbruksminister i landet.

Finland, som är ett av få länder i EU som ökat sin areal under senare år, gav en bild av ett gynnsamt geografiskt läge med färre svamp- och insektsangrepp samt obegränsad tillgång till vatten. Samtidigt påverkas marknaden starkt av att gränsen mot Ryssland numera är så gott som stängd.

Polens lantbruk har sedan EU-inträdet för 20 år sedan genomgått en dramatisk strukturrationalisering. Genomsnittslantbruket är dock fortfarande litet. Det omfattar 12 hektar. Man har gått från 43 sockerfabriker till 17 idag. Exportmarknaden har ökat dramatiskt. Den går främst till Tyskland, UK och USA.

Brasilien berättade om ett mycket avancerat Decarbonization Programme. Målet är att fram till 2035 halvera landets CO₂-avtryck. Det ska till stor del ske med hjälp av etanolinblandning i fordonsbränsle.

Storbritannien fortsätter att anpassa sig till ett liv utanför EU, vilket James Northen från NFU Sugar fick möjlighet att berätta om. Hans bild av den politik som numera dominerar UK är fokus på så kallad gröna mål snarare än på produktion. NFU:s roll blir att försöka skapa rättvisare villkor.

Vatten – ett orosmoln

Under dag två av konferensen var vatten ett av huvudämnena på agendan. Ett ämne som bekymrar många runt om i världen. Även om vi också i Sverige

Bensträckare. Några representanter tog fika-paus på hotellets trädäck.

har börjat känna av både regn- och torrperioder på ett annat sätt än tidigare, så är våra förhållanden mycket goda i jämförelse med många andra områden.

Marcus Hoffman på LRF gjorde ett intressant inlägg från våra breddgrader. Idag har vi bevattningsmöjligheter på fem procent av lantbruksarealen. Att öka den andelen till 20 procent, samt förnya dikning och avrinningskapacitet skulle landa på 55 miljarder SEK. Hur ska dagens livsmedelspriser betala den investeringen?

Jacqueline Sauzier från Mauritius förklarade hur vattenprioriteringen i landet ser ut. Hushållen får vatten först, därefter turistsektorn, följt av tillverkningsindustri och sist lantbruket.

I Eswatini finns inga privata ägda vattentillgångar, utan allt vatten är statligt ägt. Hushållen

får bevattningstilldelning för 2500 m² samt vatten till 30 kor.

Marocko berättade om stora statliga investeringar i "The green Marocko plan". Landet har tagit stora steg på kort tid. Utvecklingen har gått från monogerm frön 2008 till primad frön 2018. Man använder också precisionsbehandling med drönare och fältpassade gödningsplaner.

Inte bara betor

Vi fick en intressant – om än lite oroande – bild av rådande konsumtionsmönster i världen – mindre sockerlask, men mer sötningsmedel. Låsk med socker ökade fram till pandemin, därefter har trenden vikt av. Asien och Afrika driver fortfarande på konsumtionen, men den minskar.

Sockerskatt finns numera i 90 länder och diskuteras i många fler. Världens sockerkonsumtion spås minska med 150 000 ton fram till 2030. En reflektion var "tänk hur många miljoner ton vi kunde öka konsumtionen om varje kines höllde en tesked socker i sitt te...!"

Marcus Thollin på Från Sverige berättade om hur man under 30 år jobbat med märkningen, och lyfte fram de faktorer som varit avgörande för dess framgång. Bakom märkningen står LRF, Livsmedelsföretagen och Dagligvaruhandeln. I år var man för första gången inbjuden till Almedalen för att berätta om sin tioåriga resa.

Svensk exportframgång

Under konferensen fick vi höra The Absolut Story, som är en

svensk exportframgång sedan 1979. Allt börjar med vete! Bra vete från de skånska åkrarna och rent vatten från våra rika och rena vattenkällor.

Man stoltserar sedan 2023 med en fossilfri produktion. I produktionen av flaskan tas i princip allt insamlat återvunnet glas i Sverige tillvara! Målet för produkten är numera nästan uteslutande den amerikanska marknaden.

Presentation av NBR

NBR presenterade sin verksamhet under dagarna i Helsingborg, som alltid är det intressanta fakta och givande diskussioner när NBR är på scenen. Det väckte också en känsla av stolthet över en otroligt proffsig organisation!

Avslutningsdagen bjöd på studiebesök på Absolut Company. Vi fick också vara med om ett uppskattat midsommarfirande hos Jacob Bennet på Slättäng utanför Eslöv.

Efter några dagar tillsammans med den internationella sockereliten kunde vi konstatera att vår marknad hänger samman världen över. Den har också samma utmaningar att hantera. Inte alltid samtidigt och inte alltid i samma omfattning, men med stor igenkänning.

Sammanfattningsvis kan vi också konstatera att det lilla sockerlandet Sverige har mycket att vara stolta över. Vi är att räkna med!

Louise Andersson

Aktiva deltagare. Under konferensen bidrog flera representanter aktivt till debatten.

Gårdsbesök på Slättäng. Deltagarna på fältvisning vid besöket på Slättäng.

Midsommarfirande på Slättäng. Ett folkdanslag överraskade med uppvisning vid gårdsbesöket.

Smart utrustning *för bättre betodling*

Chopstar radrensare från Einböck är effektiv vid mekanisk ogräsbekämpning i bland annat sockerbeter, men även raps, majs och spannmål. Chopstar har ett brett urval av pinnar och skär som passar till olika radavstånd och arbetsdjup. Du kan själv välja om du vill ha med eller utan skyddsplåtar eller skyddsdiskar, samt med eller utan GPS sektionslyft. Handlar du hos Lantmännen Maskin, backas du upp med säker reservdelsförsörjning och service över hela landet.

Skydda dina betor med täckduken Subtex 110

Letar du efter en täckduk för sockerbeter eller potatis ska du överväga att köpa täckduken Subtex 110 från Lantmännen.

- Skyddar mot frost, regn och vind
- Vattenavvisande
- Lätt och smidig att hantera
- Släpper igenom luft och ånga
- Funkar bra med såväl täckning för hand och maskinellt
- Vikt: 110 g/m²
- Storlek: 12,5 x 35 m

Följ oss på
sociala medier

www.lantmannenlantbrukmaskin.se

 Lantmännen

Hallå Axel, ordförande i Betodlarna

Betodlaren fick en pratstund med Axel Lundberg. Axel bor med fru Christine och två söner i Skivarp. Han är ekologmagronom, övertog driften av föräldragården 2023 och driver idag drygt 800 hektar. I växtföljden finns, förutom sockerbeter, även spannmål, raps och ärtor.

Du valdes till ny ordförande i Betodlarna i mars 2026, vad vill du med föreningen och för svensk betodling?

Under min tid som ordförande vill jag att gemene betodlare ska kunna känna framtidstro nog att investera i sin odling. Marknaden spelar en stor roll här och den påverkas inte ensamt av en ordförande eller förening, men jag tror att vi tillsammans kan vara proaktiva och våga mer.

Lönsamheten har för mig alltid haft högsta prioritet. Därför har en mindre odling med högre lönsamhet varit attraktivt, men ett alltför stort fokus på detta riskerar att på sikt hämma rationalisering och investeringar.

Därför hoppas jag att vi som kollektiv, tillsammans med industrin, kan hitta vägar framåt där vi får en bättre balans som ger utrymme för hållbar lönsamhet och konkurrenskraftig odling över tid.

För att hitta lönsamhet i större volymer, där vi konkurrensutsätts med övriga länder, måste vi vara konkurrenskraftiga. Det som sker inom svensk sockerindustri och odling gör mig övertygad om att vi är redo att ta för oss mer av marknaden. För att uppnå detta krävs många olika egenskaper som under teknad inte besitter ensam. Styrelsekollegor och medlemmars inspel kommer vara avgörande.

Vad hoppas du kunna sätta fokus på under ditt ordförandeskap?

Just nu stundar tuffare tider för svensk betodling med lägre betpriser och lägre volymer. Fokus blir därför att ta oss igenom detta och säkerställa att svenska betodlare är med och skördar framgångarna när de ljusare tiderna kommer. Svenska betodlare har visat att vi kan anpassa oss till marknaden samt att våra skördar kan konkurrera på den europeiska sockermarknaden.

När marknaden vänder är det av stor vikt att vi som kollektiv av duktiga betodlare ges möjlighet att växla upp och utnyttja den fulla kapaciteten på Örtofta.

”Jag vill att gemene betodlare ska kunna känna framtidstro”

Vi hör om en pressad situation för socker både i Europa och världen. Hur påverkar det föreningen och svenska betodlare?

Även om svenskt socker har ett värde på svensk marknad är det oundvikligt att inte påverkas av vår omvärld. Lägre volymer och lägre betpriser är självklara följder av en pressad situation. I sämre tider sker oftast en rationalisering i industri och odlarled, vilket vi troligtvis kommer se de närmsta åren.

Det kommer krävas högre skördar för att förbli konkurrenskraftig och odlingsutveckling förblir en punkt högt upp på agendan. Betodlarföreningen speglar odlarkåren, då gäller det att vi jobbar än mer aktivt för att medlemmarna ska ha tillgång till de verktyg som krävs för att fortsätta förbättra och rationalisera odlingen.

Hur ser du på föreningens roll för att säkra långsiktig lönsamhet för medlemmarna?

För att uppnå en långsiktig lönsamhet i sockerbetsodlingen krävs det att vi har lika villkor som andra länder på vår marknad, konkurrenskraftiga skördar och en rationell struktur.

Sverige har de senaste åren haft goda förutsättningar för växtodlingen som gett oss möjlighet att konkurrera på lika villkor. Dock ser vi vad som hänt i vårt grannland Danmark. Den situation vi har haft i Sverige kan därför inte tas för givet och är värd att fortsätta kämpa för genom våra kanaler i Sverige och i Bryssel.

Under många år har Sverige haft ett stort skördefokus och det märks att odlingskåren drivs av att utveckla sina skördar. Nära samarbete med NBR, incitament via hektarskontrakt och hö-

gre betpriser har spelat en stor roll. Utmaningen framöver blir att, trots lägre betpriser, fortsätta stimulera odlarkåren att utveckla sin odling. Föreningen får därför en viktig roll att fortsatt ha

detta som högt uppsatt mål på agendan.

Strukturen i svensk betodling har en god

grund att stå på. Ett ensamt sockerbruk må vara sårbart men samtidigt har det möjliggjort större investeringar som är avgörande för framtiden. Lägg där till bördig mark i kombination med duktiga betodlare på rimligt avstånd från fabrik och effektiva energilösningar för sockerproduktion. Dessa förutsättningar är ett resultat av tuffa beslut som tagits historisk och fler lär det bli för att fortsatt vara en spelare på marknaden.

Hur motiverar vi till fortsatt utveckling och attraherar yngre att satsa på betodling?

Jag upplever att lantbruket i sin helhet är bra på att utvecklas. Lönsamhetsförbättring sker främst genom produktivitetsförbättringar snarare än högre försäljningspriser. Därför tvingas vi alla bli bättre hela tiden. Ofta får yngre höra och läsa om dålig lönsamhet kopplat till lägre försäljningspriser eller höga kostnader.

Utifrån min erfarenhet vet jag att det finns flera goda exempel där lantbruk nått god lönsamhet tack vare en effektiv produktion. Även om den svenska betodlaren stått inför flera utmaningar de senaste åren finns det ett gediget engagemang och intresse för odlingen.

Det engagemanget har smittat av sig till mig och jag är säker på att det också kommer inspirera flera unga lantbrukare att satsa på betodling.

Ida Lindell

Klart med avtal för betodling 2027

Betodlarna och Nordic Sugar har efter förhandlingar enats om priser och villkor för betodling 2027.

Avtalet omfattar både ett- och treåriga kontrakt samt flera förändringar som ska ge bättre kontroll över volymer, tätare avräkningsintervall och justering för provtagning.

Mål och volym

Målet är att även 2027 kontraktera totalt 250 000 ton vitt socker. En del av volymen är redan bunden i pågående treårskontrakt, vilket innebär att den fria volymen för nya kontrakt blir begränsad. Utfallet kommer att påverkas av odlarnas intresse att teckna avtal.

Val av kontrakt

Odlare erbjuds att teckna antingen ettåriga kontrakt för 2027 eller treåriga kontrakt för perioden 2027–2029. Priset innehåller en rörlig del kopplad till Nordic Sugars rörelseresultat. Det beräknade minimipriset för ettårskontrakt ligger på 29,7 euro per ton betor, medan treårskontraktens första år ger 29,4 euro per ton vid genomsnittliga tillägg och avdrag.

Skärpt kontroll

En viktig nyhet är skärpta rutiner för volymkontroll. Från

Betodlingen 2027 får nya villkor för pris, volym och betalning. Förändrade rutiner ska skapa bättre förutsägbarhet för odlarna.

2027 beräknas förväntad leverans utifrån odlarens femåriga genomsnittsavkastning, uppräknad med två procent. Full ersättning utgår för leveranser upp till 102 procent av beräknad volym och odlaren ges möjlighet att variera den sådda arealen mellan 98-100 procent av kontrakterad areal.

Betalning oftare

Betalningen för betor kommer redan från kampanjen 2026/27 att ske varannan vecka i stället för månadsvis. Samtidigt kortas tiden för att lämna synpunkter på analysresultat från fem till tre dagar.

Prov och täckning

Avtalet innehåller också en plan för att nå en genomsnittlig provstorlek på 35 kilo senast 2029 samt tidigare ersättning för täckning med TopTex för att förbättra betornas renhet.

Fortsatt framtidstro

Trots de utmaningar som näringen står inför betonar både Betodlarna och Nordic Sugar sin fortsatta tro på svensk betodling och sockerproduktion.

Ida Lindell

Ditt medlemskap i Betodlarna – vad innebär det?

Betodlarnas styrelse jobbar aktivt på olika nivåer i Sverige, inom EU och på den globala arenan. Vi jobbar också med information till studenter och medverkar i projekt för att utveckla odlingen.

Växtskyddsfrågor

Vi bevakar utvecklingen inom växtskydd. Vi arbetar även med dispenser, UPMA och andra aktuella frågor i dialog med företag, rådgivare, NBR, Nordic Sugar och LRF Växtodling. Genom LRF bidrar vi till bättre villkor för svensk betodling.

Politisk påverkan

Vi företräder svensk betodling i kontakter med departement, politiker och myndigheter samt vid möten och sakråd. Tillsammans med branschaktörer driver vi behovet av verktyg som stärker svensk produktion och gör livsmedelsstrategin möjlig.

Medverkan i nätverk

Vi är aktiva i Europas nätverk för sockerbetsodling genom CIBE i Bryssel. Där bevakar vi jordbrukspolitik, växtskydd, handel och andra frågor som påverkar odlingens villkor i EU, och för fram svenska odlares perspektiv.

Medverkan globalt

Vi följer den globala sockermarknaden genom WABCG.

Studenter lär sig mer om sockerbetsodling av Rikard Andersson, NBR.

I år var vi också värdar för världskongressen i Helsingborg, där svensk betodling presenterades och erfarenheter utbyttes internationellt.

Förhandling med NS

Varje år förhandlar vi med Nordic Sugar om pris och villkor för kommande leveranser. Vi driver medlemmarnas långsiktiga intressen, följer marknaden via europeiska kontakter. Vi arbetar även för svensk betodlings konkurrenskraft.

Info till studenter

Tillsammans med NBR informerar vi elever på lantbruks-

skolor om betodling, sockermarknaden och vår roll i branschen. Målet är att öka kunskapen och intresset för framtidens odling.

Projektarbete med NBR

NBR är en stark aktör inom europeisk betodling. Vi tar del av, bidrar till och sprider kunskap från deras försök och forskning. Projekten utvecklar praktiska lösningar som stärker odlingen och ger nytta i vardagen.

Louise Andersson

Annonsera i Betodlaren

Uppgifterna hämtade från läsarundersökningen, som genomfördes våren 2026.

BETODLARNA
VI ODLAR SVENSKT SOCKER

Boka annons
i Betodlaren
ring Thomas
0708 20 46 37

Läsarna ger Betodlaren tummen upp

Betodlaren står stark hos sina läsare. Det visar årets läsarundersökning där 225 personer har delat med sig av sina synpunkter på tidningen. Resultatet är tydligt: Betodlaren uppskattas, används och läses regelbundet.

Nio av tio läsare uppger att de läser varje eller nästan varje nummer, och den tryckta tidningen har fortfarande en särställning. De flesta föredrar pappersutgåvan, även om många också tar del av innehållet digitalt.

Höga betyg

När läsarna bedömer nyttan av tidningen får Betodlaren höga betyg. Innehållets relevans värderas till 4,13 på en femgradig skala och tidningens samlade helhetsbetyg landar på 4,30. Lika positivt bedöms lättläst-

heten, vilket visar att tidningen lyckas kombinera fackkunskap med ett tillgängligt språk.

Ämnen som engagerar

Det som engagerar mest är artiklar om odlingsutveckling, försök, teknik, maskiner samt ekonomi och marknadsfrågor. Även branschnyheter och näringspolitiska frågor väcker stort intresse. I de öppna svaren lyfter flera läsare fram värdet av att tidningen tar upp aktuella frågor kopplade till klimat, odlingsförutsättningar och näringens framtid.

Förtroende hos läsarna

Tidningens format får också gott betyg. Nästan alla tycker att artiklarna är lagom långa och de allra flesta upplever språk och ton som begripligt eller mycket begripligt. Dessutom svarar en överväldigande

majoritet att de gärna rekommenderar andra att läsa Betodlaren.

Vägen framåt

För oss som arbetar med Betodlaren är resultaten både glädjande och inspirerande. Det är tydligt att tidningen har en viktig plats i många betodlares vardag. Era synpunkter ger också värdefull vägledning för framtiden. Vårt mål är att fortsätta leverera kunskap, inspiration och relevanta perspektiv som stärker svensk betodling.

Tack till alla er som tog er tid att svara på undersökningen och grattis till er som vann utlottningen av betodlarmuggar. Det är tillsammans med er läsare som vi gör Betodlaren bättre.

Ida Lindell

Årets betodlare Bengt – med sinne för detaljer...

Jag träffar Årets Betodlare 2025, Bengt Ekelund, på gården i nordvästra Skåne, strax innan betorna täcker gångarna. Årets betor ser bra ut konstaterar Bengt, och borde kunna leverera en skörd som ligger nära femårsgenomsnittet. Men lika hög skörd som 2025 blir det inte...

På Bengt Ekelunds fält sker inget av en slump. Noggrannhet är en ledstjärna och väderleksprognoser följs med stort intresse. Det som ska göras görs ordentligt och vid rätt tidpunkt, hellre för tidigt än för sent. Att sköta växtodling och betodling med denna precision i mer än 50 år har varit möjligt mycket tack vare frun Lena. Hon har stöttat i vardagen och funnits till hands när det behövts.

27 år emellan

Det noggranna arbetet gav Bengt utmärkelsen Årets Betodlare 1998 för ”hög och jämn skörd” och sedan dess har arbetet fortsatt i samma anda, vilket gav Bengt utmärkelsen även 2025. Ett år då Bengt skörde 19,4 ton socker per hektar, en bra bit över femårssnittet på 17,5 ton per hektar.

– Det är en stor ära för mig

att få ta emot utmärkelsen, säger en påtagligt rörd Bengt Ekelund, som valt att uppmärksamma behovande i Ukraina i samband mottagandet.

Jag frågar Bengt om det brinnande intresset för betodling alltid funnits och svaret kommer snabbt.

– Mitt första betlass körde jag till Hasslap 1969, strax efter att jag tagit traktorkörkort. Men redan tidigare fanns intresset. På gymnasiet höll jag föredrag för klasskompisarna om betodling och mitt gymnasiearbete hade växtodlingstema. Så växtodling och betodling har alltid intresserat mig.

50:e betgrödan

Efter gymnasietiden hade Bengt planer på att ta sig till Ultuna och bli agronom, men i stället tog han över ett arrende 1977 och stannade på hemmaplan.

– Jag fick betodling direkt så årets betor är min 50:e betgröda, säger Bengt stolt. Samtidigt som han startade upp sin lantbruksverksamhet blev det 20-veckors grundkurs och jobb på gårdar och i försöksverksamheten på Hushållningssällskapet, något som var mycket lärorikt, inte minst för noggrannheten.

Från det första arrendet på

45 hektar har gården vuxit till cirka 120 hektar ägd mark och därtill lite arrende.

– Jag har börjat trappa ner och arrenderar ut en del av marken, förklarar Bengt. Betor fortsätter jag dock med ett tag till. Det är fortfarande roligt, och tack vare GPS i traktorn kan jag hålla i gång trots att kroppen är lite sliten. Men det hade varit roligt att få ge någon yngre chans att starta upp, på samma sätt som jag fick möjligheten för 50 år sedan.

Ogräskontroll från start

Jordarna är mycket varierande, mellan 5-50 procent ler. För att hantera det är plögen viktig. Till betorna ska plöjningen göras när det är torrt och det ska vara torrt några dagar efter.

– Helst plöjer jag tidigt till betorna i månadsskiftet augusti-september. Efter den tidiga plöjningen hinner jag med en harvning en torr dag i mitten av oktober, för att störa de ogräs som grott, förklarar Bengt.

Att hålla ogrästrycket lågt har varit en stor drivkraft.

– Det är ingen konst på lerorna men på de lättare jordarna är det svårare, konstaterar Bengt. Grunden för ett lågt ogrästryck byggs i hela växtföljden. Vårspannmålen ska

Ekelund

vara ogräsfri, detsamma gäller höstspannmålen, där är det nolltolerans, och jag blandar inte raps och betor i samma växtföljd.

Bengt fortsätter förklara att han håller sig borta från att så blommor på fälten eftersom man inte får putas och bryta dem som man vill. Däremot sår han gräs runt betfälten för att köra och lagra betor på. Blommorna får vara längs med trädrader och på andra ställen där det ändå växer sämre.

För att hantera de ogräs som ändå finns i betorna har Centium innan uppkomst blivit en hjälp när möjligheterna att köra andra produkter begränsas. Målsättningen är alltid tidig sådd för att hinna köra Centium innan den 20 april.

– I år blev sådden inte så tidigt som jag trodde eftersom jag är oerhört rädd för skorpbildning och har stor respekt för regn efter uppkomst. Det behöver vara minst 24 timmar torrt så sådden hinner sätta sig, säger Bengt.

Lucker jord ger mer

Jag frågar Bengt vad han tror haft störst betydelse för att lyckats öka skördarna och hålla höga och jämna skördenivåer. Bengt funderar och konstaterar att det var ett stort lyft när det kom insektsbetning som var värd något. Tidigare var det stora bekymmer med insekter

som tog hårt på plantorna både innan och efter uppkomst. Det kunde försvinna 20 000-30 000 plantor om man hade kraftiga angrepp.

Även sortutvecklingen och att våga prova nya sorter menar Bengt har varit viktigt. Men det Bengt tror är viktigast för att lyfta skördarna är att minimera jordpackningen.

– Jag klarar mig med små maskiner och kör bara när det är torrt på fälten. Då finns det mycket lucker jord att etablera betorna i och inga svärgenomträngliga skikt för rötter att ta sig igenom. Även kalkning har bidragit till strukturen, framför allt på lerorna, fastslår Bengt.

– När Hasslarp fanns var målsättningen att köra hem med mer än jag körde dit, det vill säga kalk på returen, vilket har gett en bra grund, konstaterar Bengt. Nu kalkas det med sockerbrukskalk cirka var sjätte år för att underhålla.

Egna val i rätt tid

Att ha egna maskiner har varit en viktig strategi och finns till hela betodlingen, från sådd till skörd. Det är bra både för etablering, växtskyddseffekter och minskad markpackning.

– Min såmaskin (Unikorn 3), är den bästa investeringen jag gjort. Med den styr jag själv när respektive fält ska sås. Men den har ingen möjlighet att radmylla gödning så all gödning bredsprids, helst på frosten.

– Jag brukar prioritera att köra på betfälten innan jag kör till höstveten, säger Bengt. Sockerbetorna har till och med sin egen spruta för att flexibili-

Lena stöttar. Bengt har fått utmärkelsen Årets Betodlare två gånger, 1998 och 2025. Det har varit möjligt att lägga tid på växtodlingen tack vare frun Lena som stöttat i vardagen.

teten och anpassningen till varje fält ska bli så bra som möjligt.

Men det handlar inte om nya maskiner, det handlar om grejer som är väl anpassade till sitt uppdrag, både när det gäller traktorer och redskap.

– Jag kör hellre lätt och fyller på ofta, konstaterar Bengt.

Eftertänksamt fortsätter han; – Jag lägger alldeles för mycket tid på växtodlingen, det har varit möjligt tack vare min fru som ställt upp i alla dagar, men det har ändå gått att få god lönsamhet. Mitt kontrollbehov är stort och det som görs ska göras med precision.

Bengts drivkraft

Nyfikenheten och intresset för hur man kan förändra för att hela tiden utvecklas sinar inte. Jag frågar Bengt var han hämtar kunskapen. Han lyfter fram Per-Olof Persson, tidigare betkonsulent, som mycket viktig för den kunskap som bidragit till att utveckla betodlingen.

– Han lärde mig bland annat vikten av timing. Det var av honom jag fick mitt jordspjut som jag använder för att känna hur

genomtränglig jorden är på djupet, säger Bengt. Även kontakt med andra rådgivare och folk i branschen har varit viktigt. Bengt fortsätter;

– Jag har alltid haft mycket försök, vissa år upp till 5-6 försök, både för Hushållningssällskapet, konservärt och sockerbetor. Dessutom har Växtskyddscentralen haft prognosrutor hos mig. Att vara aktiv ute i försöken och prata med företrädarna som graderar och besöker försöken har varit intressant och lärorikt.

Så slutligen ber jag Bengt om receptet på 2025 års rekordskörd och han får det att låta så självklart. En tidig sådd, bra uppkomst, lagom mycket regn, inga bekymmer under säsongen och en bra leveransplan med leveranser i mitten av oktober och mitten av november. Med det svaret blir det tydligt att grunden till en rekordskörd läggs under betydligt fler år än det året rekordbetorna odlas.

Ida Lindell

SÅDD RADRENSNING OCH JORDBEARBETNING

Solitair DTF

Rubin 10

EC-WEEDER

LEMKEN lantbruksmaskiner är utmärkande inte bara för att färgen är blå, utan framförallt på grund av hög kvalitet, mångsidighet och modern design. Mer än 1800 anställda arbetar kontinuerligt med att utveckla optimala lösningar, som uppfyller de behov som ger svenska lantbrukare konkurrenskraft i framtiden.

- Plogar och andra maskiner för stubbkultivering och såbäddsberedning med optimal jordbearbetning.
- Solitair såmaskinsteknik, för en optimal fältgroning, ger jämn uppkomst i ett brett spektrum av grödor.
- LEMKEN radrensare med kamerastyrning och fingerrensare just för dina behov i sockerbetsfälten samt till alla andra radsådda grödor.

Kontakta din LEMKEN återförsäljare

LEMKEN agent: Mats Jönsson
Mobil: 070 655 01 10, Mail: m.jonsson@lemken.com
www.lemken.com

Följ **LEMKEN**SVERIGE

på Instagram

och Facebook

AT Fordonsservice AB Tel: 042-33 50 22
Fridhems Maskin & Smide Tel: 0417-102 00

 LEMKEN THE AGROVISION COMPANY

Nordzucker lägger ned sockerproduktionen i Nakskov

Nordzucker har beslutat att lägga ned sockerproduktionen i Nakskov efter kampanjen 2026 och samla den danska produktionen i Nykøbing. Beslutet väcker stark kritik från betodlare och påverkar upp till 150 jobb.

Beslutet motiveras med strukturell överkapacitet i den europeiska sockerindustrin och behovet av att stärka koncernens långsiktiga konkurrenskraft. Fabriken ska i stället drivas vidare som packeri och

distributionscenter. Nedläggningen innebär att Danmarks sockerproduktion halveras och att produktionen framöver kan koncentreras till fabriken i Nykøbing.

Konsekvenser

Upp till 150 arbetstillfällen väntas påverkas när kampanjen avslutas i januari 2027. Danske Sukkerroedyrkere beskriver beslutet som sorgligt och oförståeligt och pekar på stora conse-

kvenser för odlare, anställda, leverantörer, företag och hela lokalsamhället.

Fortsatt dialog

Ordföranden för Danske Sukkerroedyrkere, Troels Frandsen, framhåller att dansk betodling håller hög nivå och att man hittills trots på fortsatt produktion vid två fabriker. Nordic Sugar aviserar dialog med odlare, fackliga företrädare och kommunen om övergången.

Källor: Nordzucker resp. Danske Sukkerroedyrkere, Pressrealeaser den 25 augusti 2026

British Sugar lägger ned sockerproduktionen vid Cantley

British Sugar har beslutat att stänga Cantley för sockerproduktion från 2027. Bolaget hänvisar till kostnadspress och effektivisering, medan NFU Sugar kräver garantier för odlare.

Produktionen ska i stället koncentreras till Bury St Edmunds, Newark och Wissington, som enligt bolaget har kapacitet att producera samma sockervolym som i dag och fortsatt möta kundernas behov.

Kostnadstryck

Förslaget motiveras med behov av ökad effektivitet, återställd konkurrenskraft och en långsiktigt hållbar brittisk sockerindustri, mot bakgrund av låga europeiska sockerpriser, höga energikostnader och minskade volymer.

Driften fortsätter 2026

Cantley väntas fortsätta som vanligt under kommande kam-

panj, men anställda påverkas och samråd med fack och representanter inleds. Alla odlare som levererar till Cantley erbjuds fortsatt odling 2027/28 och därefter.

NFU kräver garantier

Odlarorganisationen NFU Sugar är besvikna och kräver permanenta garantier för odlare samt ett offentligt åtagande att brittiska sockerbetor inte ersätts av importerat socker.

Källor: Källor: British Sugar resp. NFU Sugar, Pressreleaser den 21 juli 2026

Varje månad ger WABCG, World Association of Beet and Cane Growers, ut ett nyhetsbrev med rapporter från olika delar av världen.

Nyhetsbreven publiceras på vår hemsida betodlarna.se. Skanna QR koden nedan för att läsa dem i sin helhet.

Nedan gör vi ett nedslag i Afrika, signerat Eswatini Cane Growers Association (ECGA), saxat från Världen runt juni 2026.

"Eswatinis* sockerindustri har länge varit en av landets viktigaste ekonomiska motorer. Den står för omkring 5 % av BNP, ger arbete åt cirka 20 000 personer och producerar årligen 650 000–700 000 ton socker. Den inhemska marknaden är liten: av Eswatinis cirka 1,2 miljoner invånare konsumeras bara omkring 10 % av produktionen inom landet. Resten exporteras och bidrar därmed med viktiga intäkter.

Trots denna betydelse har industrins lönsamhet försvagats under det senaste decenniet. Den främsta orsaken är sjunkande avkastning i odlingen. Vid en nationell dialog för sockerrörsodlare 2024 identifierades flera bakomliggande faktorer: brister i skötsel av grödor, försämrad jordkvalitet, ökade angrepp av skadegörare och sjukdomar samt mer oförutsägbara och extrema vädermönster till följd av klimatförändringar.

Samtidigt pressas odlarnas marginaler av stigande kostnader och ett sockerpris som till stor del styrs av världsmarknaden. Som råvara är socker särskilt känsligt för internationella prISRörelser, men även för utvecklingen på energiområdet. El och olja är centrala insatsvaror i produktionen, och den senaste odlarundersökningen visar att el och bränsle tillsammans stod för mer än hälften av produktionskostnaderna för sockerrör.

Effekterna märktes tydligt i början av den nuvarande kampanjen, som löper från april till november. Mellan april och maj 2026 steg elpriset med i genomsnitt 11,74 %, medan dieselpriiset ökade kumulativt

med 59 %. Om dessa nivåer består kan de sammantaget höja de totala produktionskostnaderna för sockerrör med omkring 17 %. För småskaliga odlare innebär detta att marginalerna kan minska med cirka 50 % jämfört med föregående år.

Globala prISRörelser och energikostnader ligger till stor del utanför odlarnas kontroll. Det de däremot kan påverka är produktiviteten i den egna odlingen – framför allt hur mycket socker som produceras per hektar. Därför riktas nu allt större uppmärksamhet mot åtgärder som förbättrar avkastningen, stärker effektiviteten och gör odlingen mer motståndskraftig mot både ekonomiska och klimatrelaterade påfrestningar.

Sockerrörsodlarna i Eswatini söker därför lösningar både inom industrin och i samarbete med externa aktörer. Prioriteringarna är tydliga: bättre odlingsutveckling och rådgivning på fältet, modernare beslutsstödsystem, samordnad bekämpning av skadegörare och sjukdomar samt ökad delaktighet i sockerrörens värdekedja. Målet är att skapa en mer hållbar, lönsam och konkurrenskraftig framtid för hela sektorn*.

*Eswatini (tidigare Swaziland) ligger i södra Afrika och gränsar till Sydafrika i väster, norr och söder, samt till Moçambique i öster.

Dr Siphos V. Nkambule, VD och Mr Mxolisi V Hlophe, ansvarig för odlarstöd, Eswatini Cane Growers Association (ECGA)

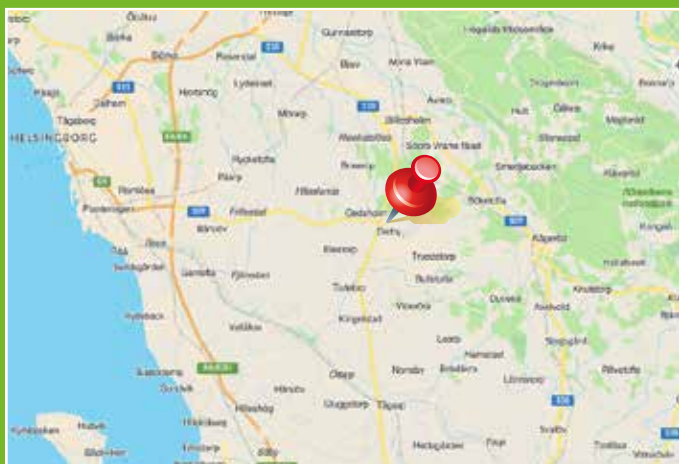
Översättning: Ann-Margret Olander

Läs hela nyhetsbrevet från WABCG här

DEL 19

Namn: Jonas Tornérhjelm**Ålder:** 35 år**Utbildning:** Lantmästare, Kandidat ekonomi**Bor:** Gedsholm, Ekeby**Drivet lantbruk sedan:** Sedan 2020**Familj:** Fru Elin, barnen Theodora och Baltzar**Verksamhet:** Växtodling, hyresfastigheter och skog**Grödor:** Vete, korn, havre, raps, sockerbetor och potatis**Uppdrag i Betodlarna:** Betodlarrådet sedan 2026

I artikelserien "Vi lär känna Betodlarrådet" bekantar vi oss med Betodlarrådets medlemmar, en i taget.

Betodlarrådets syfte är att, vid behov, stötta styrelsen, öka bredden i styrelsens arbete och att vara en viktig länk mellan betodlarna och styrelsen.

Betodlarrådet består av tolv medlemmar som väljs in av medlemmarna på föreningsstämma.

Kontaktuppgifter till Betodlarrådet:
www.betodlarna.se/
 kontakta-oss

Tidigare artiklar:

- Del 1: Johan Knutsson, nr 1-22
- Del 2: Freddy Bengtsson, nr 2-22
- Del 3: Johan Hoolmé, nr 3-22
- Del 4: Christian Andersson, nr 4-22
- Del 5: Sten Segerslätt, nr 1-23
- Del 6: Johan Yngwe, nr 2-23
- Del 7: Jonas Håkansson, nr 3-23
- Del 8: Filip Nilsson, nr 4-23
- Del 9: Martin Pålsson, nr 1-24
- Del 10: Anders Andersson, nr 2-24
- Del 11: Christian Nilsson, nr 3-24
- Del 12: Johan Wadborg, nr 4-24
- Del 13: Linn Nilsson, nr 1-25
- Del 14: Tommy Ingvarsson, nr 2-25
- Del 15: Axel Johnsson, nr 3-25
- Del 16: Emil Johansson, nr 4-25
- Del 17: Peter Korsbæk H Andersen, nr 1-26
- Del 18: Johan Magnusson, nr 2-26

”Jag vill

Att vara åttonde generationen på en gård innebär ett stort ansvar. För mig handlar det om att förvalta det arv som tidigare generationer byggt upp. Samtidigt måste jag våga fatta de beslut som gör att Gedsholm kan fortsätta utvecklas och en dag lämnas över till nästa generation.

Jag driver Gedsholm tillsammans med min familj. Jag är gift med Elin och tillsammans har vi våra två barn, Theodora och Baltzar. Familjen är en stor del av livet på gården. Min fru driver AT Gedsholm, en butik med inriktning på ridsport, kläder och livsstil. Hon bedriver också uppfödning av dres syrhästar.

Många strängar på lyran

Gedsholm är idag ett diversifierat företag. Förutom cirka 1000 hektar växtodling omfattar verksamheten omkring 600 hektar skog, ett 30-tal hyresfastigheter och ytterligare cirka 200 hektar med golfbana, hjorthägn, betesmarker och vatten. Att ha flera verksamhetsgrenar ger både möjligheter och utmaningar, men framför allt skapar det en stabil grund för att fortsätta utveckla företaget.

Odling med historia

Sockerbetorna har en lång historia på Gedsholm. Fram till att mjölkorna avvecklades 1966

utveckla arvet ansvarsfullt

Ättonde generationen. Familjen är en stor del av livet på Gedsholm. Min strävan är att lämna över ett ännu starkare företag till nästa generation.

odlades betor kontinuerligt på gården. Därefter blev det ett uppehåll innan odlingen återupptogs under 1980-talet. När betkvoterna infördes blev betorna en prioriterad gröda och vi byggde successivt upp vår odling genom att köpa till kvoter. Under många år hade vi hela maskinkedjan i egen regi – från sådd till upptagning – vilket gav oss friheten att själva avgöra när arbetet skulle utföras.

Friheten att kunna fatta egna beslut vid rätt tidpunkt är något jag fortfarande värdesätter högt. Samtidigt måste man vara beredd att ompröva gamla arbetssätt när förutsättningar förändras. Därför anlitar vi

idag maskinstation för upptagning och täckning av betorna. Det är den lösning som fungerar bäst för oss i nuläget.

Anpassad betodling

De senaste åren har betodlingen förändrats på flera sätt. Vår areal har minskat från omkring 120 hektar till 70 hektar till följd av industrins neddragningar. Samtidigt har vi fortsatt att utveckla odlingen. Idag får hela arealen biogödsel och vårplöjs innan sådd.

Sådden sker med en Horsch Maestro där vi kombisår två olika gödselsorter utifrån markkarteringen med styrfil för att anpassa näringen efter fältens variation.

Idag odlar vi uteslutande Convisosockerbetor. Under flera år kombinerade vi traditionella sorter med Conviso, men när Safari försvann blev steget till en helt Convisobaserad odling naturligt.

Potatis kompletterar

Vår växtföljd består av en 6-årig växtföljd med raps, vete, havre, vete, sockerbetor och korn. När betarealen minskat har vi behövt tänka nytt. Därför har vi från och med 2026 valt att satsa på stärkelsepotatis. För oss handlar det inte om att ersätta sockerbetan, utan om att komplettera verksamheten med en gröda som, precis som betorna, sprider arbets-

Vi sår med en Horsch Maestro och kombisår två gödelsorter enligt markkarteringens styrfil för att anpassa näringen efter fältens variation.

belastningen över året. Vi har investerat i hela maskinkedjan själva. Det är en stor satsning, men den ger oss möjlighet att styra våra egna beslut och utföra arbetet när vi anser att förutsättningarna är som bäst.

Utveckling med ansvar

Det som driver mig mest är att få förvalta det arv som tidigare generationer byggt upp och lämna över ett ännu starkare företag till nästa generation. För mig handlar det om att vara en länk i en lång kedja. Målet är inte att bevara allt exakt som det varit, utan att skapa bästa möjliga förutsättningar för att Gedsholm ska kunna fortsätta utvecklas även i framtiden.

Jag tror inte att man får fastna i tanken att "så här har vi alltid gjort". Lantbruket förändras hela tiden. Maskinerna utvecklas, klimatet förändras, politiska beslut påverkar våra förutsättningar och marknaden ser annorlunda ut än för bara några år sedan. I slutän-

dan är det ändå kunden som avgör vad som efterfrågas, och vår uppgift som producenter är att anpassa oss och leverera det marknaden vill ha. Lyckas vi med det finns också möjligheten att fortsätta investera och utveckla våra företag.

En länk för odlarna

Det är mot den bakgrunden jag valt att engagera mig i Betodlarrådet. Jag ser rådet som en viktig länk mellan odlarna och Betodlarnas styrelse. Det är där erfarenheter från fältet kan lyftas fram och där vi tillsammans kan bidra till att utveckla svensk betodling.

Samtidigt känner jag en oro inför framtiden. Jag har förståelse för att industrin i dagens läge behöver minska odlingen, men en krympande betareal riskerar att få konsekvenser långt utanför den enskilda gården. När odlingen blir mindre minskar också investeringsviljan, vilket bromsar utvecklingen.

Vägen framåt för betan

Under de senaste åren har vi sett en fantastisk utveckling av betodlingen. Genom ett starkt arbete från NBR, fröföretagen, växtskyddsföretagen och inte minst odlarna själva har skördarna utvecklats på ett imponerande sätt. Den utvecklingen måste vi värna. Om odlingen fortsätter att minska finns en risk att sockerbetan successivt tappas prioritet – både på gårdarna och hos företag som utvecklar sorter, växtskydd och maskiner. Då är det lätt att hamna i en negativ spiral.

Jag hoppas i stället att vi kan skapa framtidstro. Sockerbetan är fortfarande en av de mest intressanta grödorna vi har – både odlingsmässigt och ekonomiskt. Med fortsatt forskning, teknikutveckling och ett nära samarbete mellan odlare, industri och rådgivning är jag övertygad om att betan även i framtiden kommer att vara en viktig del av ett konkurrenskraftigt svenskt lantbruk.

Dags att uppdatera din markkartering?

Boka jordprovtagning på **markkartering.se** eller
kontakta Marie, hon berättar gärna mer.

marie.andersson@hushallningssallskapet.se
010-476 20 03

Ring mig!

Hushållnings
sällskapet

markkartering.se - EN DEL AV HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPET

DLG Feldtage Bernburg 16-18 juni 2026

Autonomi, AI och precision

AgXeed 7-serien. Den nya AgXeed 7-serien utvecklar 230 hästkrafter och är konstruerad från grunden för autonom drift utan hytt.

Från självkörande traktorer till självlärande gödselspridare och kamerastyrda radhackor. På DLG Feldtage i Tyskland visade flera tillverkare hur digitalisering och automation snabbt flyttar fram positionerna inom växtodlingen.

Gemensamt för nyheterna på DLG Feldtage är att tekniken i allt större grad flyttar beslut från föraren till maskinen.

Sensorer, artificiell intelligens och autonoma funktioner används inte längre bara för att assistera föraren utan för att själva utföra uppgifter och optimera arbetet i realtid.

Frågan är inte längre om au-

tomationen kommer till lantbruket, utan hur snabbt utvecklingen kommer att förändra vardagen på gårdarna.

AgXeed autonoma maskiner

Autonoma maskiner har länge beskrivits som framtidens teknik. Men för nederländska AgXeed är framtiden redan här. Företaget grundades år 2018 och levererade sina första maskiner år 2021. Sedan dess har utvecklingen gått snabbt. På DLG Feldtage visades både befintliga och nya generationer av företagets självkörande maskiner.

Den första modellen var en bandgående maskin i 5-serien med en motor på 156 hästkraf-

ter. Under det senaste året har programmet kompletterats med mindre trehjuliga och fyrehjuliga modeller för lättare arbeten som vallskörd, mekanisk ogräsbekämpning och andra specialiserade uppgifter.

På Agritechnica år 2025 presenterades dessutom den nya 7-serien med 170 kW, motsvarande cirka 230 hästkrafter. Maskinerna är konstruerade från grunden för autonom drift och skiljer sig därför tydligt från konventionella traktorer.

– Vi behöver inte bygga in någon förarmiljö, inga displayer, inga joysticks och ingen hytt. Därför kan vi göra maskinen enklare, kompaktare och mer optimerad för arbete i fält

mellan 0 och 13 kilometer i timmen, berättar Philipp Kamps, produktchef på AgXeed.

Snabb återbetalning

Företagets filosofi är att minska markpackningen genom mindre och lättare maskiner som samtidigt bibehåller stor kapacitet. Drivlinan består av dieselmotor och generator som driver elektriska hjul- eller bandmotorer.

En invändning som ofta kommer upp är investeringskostnaden. En autonom maskin kostar mer än en traditionell traktor på pappret. Men enligt AgXeed blir kalkylen en annan när alla kostnader räknas in.

– Många jämför bara inköpspriset. Men man måste också räkna in autostyrning, RTK-sigener, mjukvarulicenser, uppkoppling och arbetskostnader. När man gör det ser kalkylen helt annorlunda ut, uppger Philipp Kamps.

Han menar att en robot som används omkring 800 timmar per år kan betala sig på cirka två år jämfört med en motsva-

Agrio självgående spruta. Agrio Dino 3 är tredje generationens självgående spruta. Dino 3 har ny drivlina, upp till 36 meters arbetsbredd och avancerade lösningar för precisionssprutning.

rande traditionell traktor.

I dag har AgXeed levererat omkring 175 maskiner globalt. De största marknaderna är Danmark, Sverige, Tyskland och Nederländerna. Men intresset växer snabbt även i Östeuropa där större gårdar efterfrågar mer kapacitet.

Semiautonoma lösningar

För lantbrukare som ännu inte vill ta steget till helt autonom drift erbjuder företaget även semiautonoma lösningar tillsammans med traktortillver-

kare som Claas, där tekniken monterats i en Xerion. Föraren sitter då kvar i hytten medan maskinen sköter planering och körning.

– Vi ser det som ett steg på vägen. Många lantbrukare vill först lära sig arbeta med planering och digitala arbetsflöden innan de går över till helt autonoma maskiner, säger Philipp Kamps.

Säkerheten är en central del av konceptet. Innan en maskin får arbeta måste användaren skapa digitala fältgränser och genomgå utbildning. Efter en halvdagskurs certifieras användaren och måste därefter genomföra en årlig digital recertifiering.

Amazon AutoSpread-system

Även gödselspridningen tar stora kliv mot ökad automation. Stefan Horstman, ansvarig för koordineringen av produktmarknadsteamet hos Amazone, visade företagets nya AutoSpread-system. Detta belönades med silvermedalj på Agritechnica i fjol.

Amazon AutoSpread-system. Amazones silvermedaljbelönade AutoSpread-system mäter den verkliga spridningsbilden under körning och justerar automatiskt spridarens inställningar med hjälp av AI.

Systemet bygger på två sensorer monterade bakom spridaren som kontinuerligt mäter hur långt gödselkornen kastas och i vilken riktning de rör sig.

– För första gången kan en centrifugalspridare mäta den verkliga spridningsbilden under körning. Maskinen upptäcker själv vilka inställningar som är optimala och justerar dem automatiskt, upplyser Stefan Horstman.

Bakom systemet arbetar artificiell intelligens som jämför mätdata med en omfattande databas från företagets provningsanläggning. Databasen innehåller över 100 000 analyser av olika gödselmedel från hela världen.

Resultatet blir att spridaren hela tiden lär sig och förbättrar precisionen. Föraren anger spridningsmängd och arbetsbredd medan systemet själv hittar rätt inställningar.

– Maskinen blir bättre för varje dag som den används. Målet är att göra gödselspridningen enklare, smartare och mer exakt, säger Stefan Horstman.

Tekniken fungerar oavsett om arbetet sker dag eller natt och integreras med funktioner som kantgödsling, sektionskontroll, kurvkompensation och vindanpassning.

Zasso radhacka

På redskapssidan väckte även den österrikiska tillverkaren Zasso intresse med sin kamerastyrda radhacka för specialodling. Maskinen är byggd för mycket stor precision och kan levereras i upp till nio meters arbetsbredd.

Zasso radhacka. Den österrikiska tillverkarens Zassos radhacka använder kameror och elektronisk djupkontroll för stor precision i grönsaks- och specialgrödeodlingar.

En av de mest intressanta lösningarna är den elektroniska djupkontrollen. Till skillnad från många konkurrerande system används inte fjädrar eller traditionella stödhjul för att styra arbetsdjupet.

– Vi arbetar elektriskt med hjälp av kameror. En av kamerorna övervakar hela tiden arbetsdjupet och kan reagera på förändringar i markförhållandena betydligt snabbare än mekaniska system, berättar företagets representant.

Kamerasystemet arbetar tillsammans med sensorer som kontrollerar att raden identifieras korrekt. Tekniken är särskilt utvecklad för grönsaker och specialgrödor där precisionen är avgörande.

Agrio självgående spruta

Även växtskyddet stod i fokus. Tjeckiska Agrio presenterade den tredje generationen av sin självgående spruta Dino. Den nya modellen, Dino 3, har en tankvolym på 6 600 liter och ramper upp till 36 meter.

Enligt tillverkaren har ma-

skinan fått ett helt nytt drivsystem med förbättrade hydraulikmotorer och ny motorlösning jämfört med föregångaren.

Precisionstekniken omfattar bland annat fyrdubbla munstyckshållare där fyra olika munstycken kan användas beroende på förhållandena. Sprutan kan dessutom utrustas med upp till sex ultraljudssensorer som automatiskt anpassar ramphöjden.

– Vi är ett företag som bygger maskiner efter kundens behov. Därför kan vi erbjuda allt från traditionell sektionsavstängning till individuell styrning av varje munstycke, informerar företagets representant.

För svenska lantbrukare är nyheten att Agrio nu har etablerat en återförsäljare i Sverige genom Viby Teknik i skånska Fjälkinge, som även har köpt in en demonstrationsmaskin.

Text och foto
Anders Nilén

Kickstarta betan med BESAL

Tillsats av natrium ger större sockerskörd och motverkar betans känslighet för eventuell kaliumbrist. Besal är en naturlig källa till natrium och tillgodoser effektivt betans behov av natrium.

Kontakta din återförsäljare för mer information!

SALINITY AB
info@salinity.com
www.salinity.se

Vi älskar salt. Det har vi gjort i nästan 200 år. Vi förädlar våra produkter i Sverige, med samma salta passion nu som då. Vi förser marknader världen över inom alltifrån livsmedel och lantbruk till väg och industri.

SALINITY

EXPERTS IN SALT SINCE 1830

HOLMER

"En lösning för framtidens huvudutmaningar"

Terra Dos 5

- Utvecklad & Förbättrad från Terra Dos T4
- MTU-motor med effekt på 652hk/480kW
- 2-axliga och 3-axliga varianter

Easylift

- Längre plogben - kör grundare och plockar upp färre stenar
- Lång slaglängd - plogen lyfter över större stenar
- Varje rad individuellt ställbar
- Beprövad och välutvecklad
- Automatisk djupautomatik

Holmer Gebo AB

Hammarlövs byaväg 264-50
23194 Trelleborg

Thomas & Mikael Billing
Holmerlager@gmail.com
0702-26 74 18

NYHET!

Volmer

En komplett
lösning för
radmyllning
av sockerbetor

Terra Felis 3 EVO

- 381hk / 280kW Mercedesmotor
- Nytt hydrauliskt drivkoncept
- Största renskapaciteten på marknaden

KLÜNDER

**Vi representerar även Klünder –
ett täckningsredskap för TopTex**

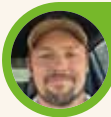
HOLMER

ODLARPANELEN

I odlarpanelen uttalar sig några av våra medlemmar i aktuella frågor.

Martin Andersson
Löderup

Lars Wall Persson
Asmundtorp

Henrik Negendancck
Harlösa

Vilket tekniskt hjälpmedel tycker du har förenklat din vardag med betodling mest de senaste 15 åren?

Tekniken för att täcka betorna maskinellt har inneburit en stor fysisk avlastning. Även utvecklingen av optik till radrensare har gjort stor skillnad för odlingen. Teknik för radmyllning bör också nämnas. Det har effektiviserat gödslingen och bidragit med utveckling.

Om perspektivet hade varit längre hade svaret blivit "de självgående betupptagarna". Det har gjort att man inte behöver oro sig för om man kommer få upp betorna. Under senare tid har Conviso-konceptet underlättat mycket, både utifrån bredare behandlingsfönster och därmed möjligheten till bra tajming för goda effekter och sett till den minskade mängden bekämpningsmedel vi använder.

Vi har inte odlat betor så länge, men jag får ändå lyfta tekniken får sådd. Den gör stor skillnad för etableringen.

Du som odlar flera så kallade specialgrödor, ser du några tekniksprång i de grödorna som i framtiden också skulle kunna vara användbara i sockerbetorna?

Vi är på gång att köpa en ARA-spruta, det är inte omöjligt att den går i betor, ängsgröe och spenat också framöver. Radavståndet ställer till det eftersom betorna inte stämmer med bäddarna till lök, morot eller potatis. För att det ska funka behöver vi se över arbetsbredden. Blir det möjligt minskar användningen av växtskyddsmedel rejält, men det bygger också på att lagstiftning och registrering för produkterna hänger med.

Teknik för ogräsbekämpning mekaniskt med robotar och laser finns, men är för dyr för sockerbetor. Att den redan är på plats i andra grödor innebär att det kommer spilla över även på de större grödorna, t ex sockerbetor. För ogräshantering är det inte så långt bort, för att kunna hantera svamp och insekter behövs dock nya lösningar, där är det i dagsläget inte så nära nya språng.

Jag har börjat med drönarscanning som underlag till styrfiler som används vid växtskyddsbehandlingar och gödnings-spridning. Det är väldigt roligt om man är intresserad och har stor potential både ekonomisk och sett till den utveckling det möjliggör.

Vad tror du blir nästa stora tekniska språng för svensk betodling när vi tittar tillbaka från september 2040?

De autonoma, förarlösa systemen har kommit på allvar både till sådd och upptagning. Antingen helt autonomt, eller fordon som följer efter, t ex följevagnar som följer upptagaren. Det kommer spara fysiskt arbete.

Artificiell intelligens och robotisering tror jag på. Antingen där flera fordon körs från ett bemannat, eller att fordonen kör helt själva. Behovet av arbetskraft minskar betydligt vid sådan utveckling. Ett annat område är drönartekniken. Den har redan förändrat många andra områden, inte minst försvaret, och är på väg in även i jordbruket. När man blickar tillbaka har mycket förändrats till god och förändringstakten kommer troligen bara att öka.

Jag tror att artificiell intelligens och robot-teknik kommer slå ut mycket av vårt fysiska arbete. Det kommer kosta en del pengar, men det är dit utvecklingen drar.

Odlarpanelen är ett återkommande inslag i vår tidning där några av våra medlemmar får uttala sig i aktuella frågor. Vill du vara en del av odlarpanelen i kommande nummer? Tveka inte, hör av dig till ida.lindell@betodlarna.se.

Skördetid är här!

Mycket av det som för bara några år sedan kändes avlägset – robotar, artificiell intelligens och avancerade beslutsstöd – börjar nu hitta sin plats ute i fält. Samtidigt påminns vi om att de grundläggande frågorna fortfarande är desamma: att ge betan bästa möjliga start, hålla grödan frisk och använda våra resurser så effektivt som möjligt.

I det här numret rör vi oss därför mellan det lokala och det internationella, från försöksfälten på Ädelholm till den internationella betkongressen i Cambridge. Gemensamt är sökandet efter kunskap som kan omsättas i en konkurrenskraftig och hållbar nordisk sockerbetsodling.

I början av juli samlades över 300 forskare, växtförädlare och representanter för sockerbetsbranschen till IIRB:s 80:e kongress i Cambridge. Sjukdomar, ogräs och resistens, gödsling, AI och ny teknik stod högt på programmet. Carl-Hugo Jonsson och Frederik Falck berättar om sina intryck från deras första kongress och om värdet av att möta forskare från hela världen.

Håll verktyget vasst

Conviso Smart har förändrat ogräsbekämpningen i sockerbetor, men erfarenheterna visar också hur viktigt det är att använda systemet långsiktigt. Under året har resistens mot Conviso One bekräftats i våtarv, samtidigt som svinmålla och renkavle är arter som behö-

ver följas noggrant. Rikard Andersson ger en aktuell bild från fälten och försöken. Budskapet är inte att verktygen har slutat fungera, utan att vi behöver bli bättre på att kombinera dem.

Ny teknik behöver slipas

Flera företag har nu lösningar som börjar se riktigt lovande ut inom lantbruksrobotar, men de kommer med olika styrkor och svagheter. Vissa robotar är lätta och kan bidra till tidigare sådd och mindre markpackning, medan andra är mer inriktade på precis ogräsbekämpning, kamerateknik och mekanisk rensning. Gemensamt är att tekniken öppnar nya möjligheter, men också väcker praktiska frågor kring kapacitet, driftsäkerhet, ekonomi och hur väl systemen fungerar under nordiska fältförhållanden. I detta nummer tittar vi närmare på några av de robotlösningar som kommit längst i arbetet med att användas i sockerbetor.

Klimatförändring utmanar

Sverige har hittills varit relativt forskonat från de stora problem med virusgulsot som förekommer längre söderut i Europa. Men situationen kan förändras. Virusgulsot sprids av bladlöss och kombinationen av ett förändrat klimat och färre tillgängliga insekticider gör att vi behöver vara förberedda. I detta nummer ger vi en statusrapport.

Vatten är en resurs som kan få allt större betydelse. Internationellt finns allt från stora pivot-system i USA till droppbevattning i några av världens mest

vattenstressade odlingsområden. För nordiska förhållanden är kanske Frankrike mer intressant då deras förhållanden liknar våra. I detta nummer tar vi nästa steg i serien om bevattning.

Vi hälsar också Bianka välkommen som ny industridoktorand på NBR och Aarhus Universitet. Under de kommande tre åren kommer hon inom CercoCAST-projektet att arbeta med Cercospora och utvecklingen av en prognosmodell baserad på väderdata. Tanken är att modellen ska kunna hjälpa svenska och danska odlare att bättre bedöma både behovet av behandling och rätt behandlingstidpunkt.

Vi ses i fält

Årets Pop-up på Ädelholm knöt ihop många av dessa frågor ute i fält. Tidig robotsådd, ogräsresistens, insekter och växtnäring diskuterades tillsammans med odlare och rådgivare. Det är också där mycket av NBR:s arbete till slut ska landa. Ny teknik och nya forskningsresultat får sitt verkliga värde först när de kan omsättas i praktisk odling.

I det här numret finns både framtidsteknik och välbekanta odlingsfrågor. Förhoppningsvis ger artiklarna både nya idéer och några konkreta saker att ta med ut i det egna betfältet.

Trevlig läsning!

Joakim Herrström
NBR Nordic Beet Research

Välkommen till NBR Bianka

Det är med stor glädje vi hälsar Bianka Csicsely välkommen till NBR.

Bianka är industridoktorand, inskriven vid Aarhus Universitet och anställd hos NBR. Hon påbörjade sitt projekt den 1 juli och kommer att vara knuten till NBR under de kommande tre åren.

Biankas intresse för lantbruk och växtvetenskap väcktes redan under barndomen. Hon växte upp på en gård och har genom åren arbetat inom olika delar av lantbruket, vilket har gett henne både en naturlig nyfikenhet på växter och en praktisk förståelse för lantbruksproduktion och de utmaningar som odlare möter i sin vardag.

Internationell erfarenhet

Biankas intresse för forskning tog fart under kandidatstudierna i horticultural engineering vid University of Debrecen i Ungern. Där fick hon praktisk erfarenhet av sterila tekniker och molekylärbiologiska metoder, samtidigt som hon byggde upp en gedigen teoretisk grund inom växtpatologi och växtfysiologi.

Innan Bianka kom till NBR genomförde hon sin masterutbildning som ett gemensamt studieprogram vid Aarhus Universitet i Danmark och Universitet Hohenheim i Tyskland.

Under utbildningen fick hon erfarenhet av att analysera experimentella data och utvecklade en fördjupad förståelse för

växters stressfysiologi och hur de reagerar på olika miljöfaktorer.

Även om forskning på sockerbetor är ett nytt område för Bianka, ser hon fram emot att kombinera sin praktiska erfarenhet med sin vetenskapliga bakgrund för att bidra till en mer hållbar sockerbetsodling.

Hon ser doktorandprojektet som en värdefull möjlighet att utveckla kunskap och lösningar som kan stödja odlare och samtidigt bidra till en mer hållbar växtproduktion.

CercoCAST-projektet

Projektet CercoCAST fokuserar på svampsjukdomen Cercospora bladfläcksjuka. Bianka kommer att arbeta med att ut-

veckla en prognosmodell baserad på väderparametrar, som ska kunna förutsäga risken för infektion av Cercospora. Modellen ska ligga till grund för ett användarvänligt beslutsstöd som kan hjälpa svenska och danska sockerbetsodlare att bedöma behovet av och rätt tidpunkt för fungicidbehandlingar mot sjukdomen.

Bianka kommer att genomföra försök både hos NBR och vid Aarhus Universitet/Flakkebjerg. Syftet är att validera modellen, skapa en djupare förståelse för epidemiologin bakom Cercospora bladfläcksjuka under nordiska förhållanden samt undersöka samspelet mellan värdväxt och patogen.

Vi tror att detta forskningsprojekt kommer att kunna bidra positivt till sockerbetsodlingen genom bättre beslutsverktyg.

På sikt kan det hjälpa till att säkra sockerutbytet, minska produktionskostnaderna och reducera sockerbetsodlingens miljömässiga avtryck.

Bianka ser fram emot att omätta sin kunskap i praktiken och bidra på ett meningsfullt sätt till NBR:s arbete med hållbar utveckling och forskning inom lantbruket.

Än en gång: Varmt välkommen till NBR, Bianka!

Joakim Herrström
NBR Nordic Beet Research

Knowledge grows

En bra start för sockerbetor & oljeväxter

YaraMila® KOMBI 13-8-14

Innehåller en hög andel fosfor och kalium samt svavel, magnesium, bor och mangan vilket både oljeväxter och sockerbetor behöver för en optimal skörd. Det skapar förutsättningar för god etablering, vinterhärdighet och uppbyggnad av biomassa till oljeväxterna, och betorna får en start som gynnar tidig utveckling och ger förutsättning för en hög skörd.

Radmylla gärna för maximal effekt.

YaraMila - alltid med lågt kadmiuminnehåll

yara.se

Samma beta, men

Runt om i världen används flera olika bevattningstekniker.

I de stora sockerbetsområdena i USA dominerar idag center pivot-system, där en roterande bevattningsarm fördelar vatten jämnt över stora arealer. I andra regioner används fortfarande traditionell fårobevattning (furrow irrigation) där vatten leds genom fåror mellan raderna.

Vattna snålt

På senare år har även droppbevattning börjat användas i områden med begränsad vattentillgång, eftersom tekniken kan ge mycket hög vattneffektivitet. Samtidigt utvecklas användningen av markfuktgivare, väderdata och sensorer som övervakar grödans vattenstatus, vilket gör det möjligt att anpassa bevattningen efter grödans faktiska behov i stället för efter historiskt fasta scheman.

Ökenodlare i framkant

Marocko och Egypten är exempel på världens mest vattenstressade jordbruksländer och har under de senaste två decennierna genomfört en omfattande omställning från traditionell ytbevattning och fårobevattning till droppbevattning.

I de stora marockanska sockerbetsområdena i Tadla, Doukala och Gharb används idag i ökande grad lokaliserad dropp-

bevattning (drip irrigation), ofta kombinerad med fertigation, där vatten och gödsel tillförs samtidigt. Försök i Tadla-regionen visar att sockerbetar kan odlas med 80 procent av fullt vattenbehov och ändå bibehålla en stor del av skördepotentialen, särskilt när droppbevattning kombineras med effektiv kvävestyrning.

I Egypten odlas sockerbetar främst i Nildeltat och i nyodlade ökenområden. Traditionellt har bevattningen skett genom ytbevattning från Nilen, där vatten leds ut i kanaler och fåror mellan raderna. Denna metod används fortfarande på många gårdar i Nildeltat, men samtidigt sker en snabb utveckling mot droppbevattning, särskilt i nyodlade områden och på lätta jordar.

Lång erfarenhet i USA

Erfarenheter från amerikansk sockerbetsodling visar att tillgång till bevattning är en av de viktigaste faktorerna för att säkra både skörd och lönsam-

het under torra år. Studier från Nebraska har visat att en tidig avslutning av bevattningen kan minska sockerskörden med omkring sju procent, vilket understrekar betydelsen av

god vattentillgång även under den senare delen av växtsäsongen. Vid begränsad vattentillgång ska tidig bevattning med precision prioriteras, vil-

ket är erfarenhet ifrån liknande undersökningar i Europa.

I de stora amerikanska sockerbetsområdena, såsom Idaho, Nebraska, Wyoming och Colorado, har center pivot-bevattning successivt ersatt en stor del av den traditionella fårobevattningen.

Bevattna med risk

Drivkraften bakom utvecklingen är främst ett ökande behov av att använda vattenresurserna mer effektivt samtidigt som höga skördar och god sockerkvalitet bibehålls.

Den traditionella fårobevattningen bygger istället på att vatten leds genom fåror mellan raderna. Metoden kräver relativt små investeringar och har därför använts under lång tid i västra USA, Kina och delvis Egypten. Nackdelen är att vattenfördelningen ofta blir ojämn, där vissa delar av fältet får för mycket vatten medan andra får för lite. University of Idaho har visat att överbevattning är ett vanligt problem i fårosystem och att detta kan bidra till ökad förekomst av rot-sjukdomar som *Aphanomyces* och *Rhizomania* samt i vissa fall lägre sockerhalt.

Trots den högre investeringskostnaden väljer allt fler amerikanska odlare pivotsystem eftersom arbetsbehovet minskar, vattneffektiviteten ökar och bevattningen kan integreras med moderna beslutsstödsystem. Samtidigt har

olika lösningar...

Sockerbetan odlas i många olika klimatzoner, från de svala odlingsområdena i norra Europa till de torrare regionerna i västra USA, Turkiet, Kina och Centralasien. Trots att sockerbetan ofta betraktas som relativt torktålig är den samtidigt en gröda med hög potential att omsätta vatten till både rot- och sockerskörd.

Som en följd av detta är bevattning vanligt förekommande i flera länder. Där vatten är mycket begränsat under sommaren och vintrarna milda har sockerbetan blivit en höst-sådd gröda, som till exempel i Spanien, Marocko och Iran.

Bevattning med bom. I Västeuropa är det vanligare att sockerbeter bevattnas med bom eller pivot. Då sprids vattnet jämnt över fältet och grödan kan snabbt få hjälp under torra perioder. Samtidigt blir bladen fuktigare, vilket i vissa lägen kan gynna svampsjukdomar som Cercospora.

fårobevattningen fortfarande en plats där vatten är relativt billigt, marken är jämn och investeringsmöjligheterna begränsade.

Vattna rätt ger effekt

Den franska modellen ser helt annorlunda ut. Där är sockerbetan fortfarande i huvudsak en regnförsörjd gröda, men i de torrare delarna av odlingsområdet används bevattning som en strategisk försäkring mot vattenstress. Det gör Frankrike särskilt intressant ur ett nordiskt perspektiv. Frågan är inte hur man ska försörja socker-

erbetan med vatten under hela växtsäsongen, utan snarare: När gör en begränsad mängd vatten störst nytta?

Trots Frankrikes varmare klimat bevattnas bara historiskt en mindre del av landets sockererbetsareal. Bevattningen är framför allt koncentrerad till de sydligare delarna av det franska betområdet, söder om Paris och i Champagne. I de klassiska betområdena längre norrut – Picardie, Normandie och Nord-Pas-de-Calais – är odlingen fortfarande huvudsakligen beroende av nederbörden, men detta håller på att ändras.

Det är därför mer korrekt att beskriva den franska modellen som kompletteringsbevattning än som egentlig bevattningsodling. Vattnet används när grödan riskerar att utsättas för en vattenstress som kan ge en bestående skördeförlust. En etablerad sockerbeta har ett kraftigt rotsystem och kan utnyttja vatten från en stor jordvolym. På djupa franska jordar kan det finnas över 100 millimeter växttillgängligt vatten lagrat i markprofilen. Det är denna vattenreserv som är utgångspunkten för den franska bevattningsstrategin.

För att hålla reda på mängden tillgängligt vatten har det franska betforskningsinstitutet ITB utvecklat beslutsstödet Irribet som kombinerar nederbörd, evapotranspiration, jordens användbara vattenreserv samt uppgifter om bland annat sådd, uppkomst och marktäckning. Resultatet blir en löpande uppskattning av hur mycket vatten som finns kvar tillgängligt för grödan. När vattenreserven når en kritisk nivå, som ITB kallar *réserve de survie*, är en bevattning motiverad.

Viktigt vattna tidigt

En central lärdom från de franska försöken är att alla millimeter bevattningsvatten inte har samma värde. Om tillgången på vatten är begränsad bör de första bevattningarna prioriteras. ITB:s rekommendation är att tidig bevattning generellt ger bättre utdelning än att spara samma vatten till slutet av sommaren.

I en sammanställning av 24 försök genomförda mellan 2006 och 2024 användes Irribet för att bestämma när bevattningen skulle startas. Med ett antaget betpris på 40 euro per ton och en vattenkostnad på 3 euro per millimeter beräknade ITB den genomsnittliga ekonomiska vinsten till omkring 1 060 euro per hektar.

Det är ett betydande belopp, men försöken visar samtidigt varför styrningen är viktig. Bevattningsvatten har ett värde bara så länge skördeökningen är större än kostnaden för vatten, energi och maskiner. Här förekommer även en politisk styr-

Fårobevattning. I flera delar av världen, bland annat i USA, används fortfarande bevattning i fåror. Det är en enkel och robust metod där vattnet leds fram mellan raderna, men precisionen är begränsad. En del av vattnet hinner försvinna på vägen innan det når plantans rötter.

Droppbevattning. Där vatten är en begränsad och dyrbar resurs är droppbevattning en förutsättning för betodling. Med moderna odlingssystem kan man i både Marocko och Egypten uppnå näst intill optimala skördenivåer med betydligt lägre vattenförbrukning.

ning som kan påverka möjligheterna att bevattna samt en lokal allokering mellan grödor på gården man måste ta hänsyn till.

Oftast blir frågan hur en liten mängd vatten kan användas så effektivt som möjligt.

Passar detta Sverige?

Nordisk sockerbetsodling behöver sannolikt inte kopiera bevattningssystem från torra delar av USA eller nordafrikanska förhållanden. Förutsättningarna liknar mer den franska situationen: nederbörden står annu normalt för huvuddelen av vattenförsörjningen, jordprofilen

fungerar som ett stort vattenlager och bevattning blir aktuell framför allt under kritiska torrperioder.

Så framtida frågeställningar är: Hur mycket extra socker kan vi producera med de första 30, 60, 90 eller 120 millimeterrarna bevattningsvatten under odlingens olika perioder?

Det viktigaste är inte att ge betorna mycket vatten – utan att ge rätt mängd vatten vid rätt tidpunkt.

Joakim Herrström
NBR Nordic Beet Research

Utan full överblick

Våtarv, även i år ett problem i vissa Conviso Smart-fält. Våtarv från detta fält är dessutom i år analyserad resistent mot Conviso One. Som tur är finns det testade lösningar att ta till!

Nu har jag inte överblicken fullt ut hur det har gått med ogräsbekämpningarna i era sockerbetsfält i år, men vid ett span från vägen ser det mesta bra ut.

Resultaten från ogräsförsöken är heller inte färdiganalyserade, så det kommer mer information från dem under hösten och vintern. Vi har dock redan fått två våtarvsprover med misstänkt resistens analyserade via KWS. Resultatet blev som förväntat att båda proverna var positiva, det vill

säga resistent. Även om det var väntat känns det bra att nu också ha det på papper. Våtarv verkar för stunden vara det örtogräs som flest behöver ta hänsyn till vad gäller resistens i Conviso Smart. Fördelen är dock att Centium och högre doser Tramet åter ser ut att ha löst problemen i ogräsförsöken och åtminstone Centium även i praktiken.

Svinmålla

Det är under försommaren också analyserat ett prov på målla, som inte visade någon resis-

tens. I det fallet var effekten av första behandlingen med Conviso One inte bra.

I efterhand var den svaga effekten sannolikt orsakad av en kombination av torra och dammiga förhållanden, kanske också i kombination med låg vätskemängd. Senare bekämpning gav dock god effekt, även om det fortfarande står en och annan "bonsaimålla" kvar.

Vi har dock ytterligare något eller några Conviso Smart-fält med kvarstående målla som ska analyseras. Om nu våtarv råkar vara den vanligaste arten

Målla i blickfånget. En försöksruta behandlad med Conviso One och Betanal där det står en del målla kvar. Ute i fältet är bilden också områdesvis densamma. ALS-resistens eller ej?

I kategorin onödig information. Skylten hade knappast behövt stå där. Den obehandlade rutan är lätt att hitta ändå och renkavle är den helt dominerande arten på platsen.

Håll extra koll. Renkavle som slunkit igenom två behandlingar med Conviso One och en behandling med Select Plus.

bland örtogräs att ta hänsyn till vad gäller resistens, är svinmålla nog ändå den viktigaste att hålla koll på över tid. Har du fält med Conviso Smart där det står oroväckande mycket målla kvar nu i september – ta gärna kontakt med mig, Nordic Sugar eller KWS, så kan vi i samarbete se till att få den analyserad. Det kostar dig inget och är ett bra svar att ha med in i framtiden.

Renkavle

Många i renkavledrabbade områden förlitar sig hårt på Select Plus i sockerbetorna. Många, om än inte alla, väljer också Conviso Smart och följaktligen också behandling med Conviso One. Det är väldokumenterat att det finns en hel del fält där åtminstone delar av renkavlepopulationen är resistent mot Conviso One och andra produkter baserade på ALS-hämmare. Som ett exem-

pel på det kan nämnas en av årets försöksplatser, där marktäckningen av renkavle i obehandlat led en bit in i juli månad var 90 procent. I basledet behandlat med enbart Conviso One och olja var marktäckningen av renkavle drygt 20 procent. Klart bättre än obehandlat, men inte tillräckligt bra och uppenbart en risk för uppförkning av ALS-resistent renkavle och än sämre resultat framgent.

I alla led behandlade med Select Plus, som en komplettering till Conviso One, var i stället motsvarande marktäckning under en procent. Bättre sluteffekt går det nog inte att få i ett fält med så högt tryck av renkavle. I det aktuella försöket fungerade alltså Select Plus tillräckligt bra för att inte ge någon uppförkning av renkavle detta år. Är det så hos er också, eller ser ni varierande renkavleeffekter av Select Plus också? I fjol hade

vi sådana tendenser i åtminstone ett av försöken och det finns även i år fält med liknande läge.

En växtföljdsfråga

Jag vet mer än väl att alternativa verkningssätt mot ogräs är en bristvara. Det blir lätt produkter innehållande ALS-hämmare mot både gräs- och örtogräs, eller ACCas-hämmare (som Select Plus med flera) mot gräsogräs som exempelvis renkavle, i mer eller mindre alla växtföljdens grödor. Uppmanar ändå alla att verkligen tänka till kring hur både förebyggande och direkta åtgärder kombineras genom hela växtföljden. Det är variationen av åtgärder som är nyckeln till en långsiktig samlad framgång i ogräskampen.

Rikard Andersson
NBR Nordic Beet Research

Betupptagare för säsongen 2026?

GRIMME
www.grimme.dk

REXOR 6300 Gen. III

- 6 rader - 30 ton tank
- 48-50 cm radavstånd
- 2022 års modell
- 1760 ha
- Renoverad
incl. säsongsgaranti

SEK 5.700.000,-

Se fler
begagnade
betupptagare på
www.grimme.dk

Find os på
Facebook

**SALG &
RÅDGIVNING**

Uffe Jensen
+45 4028 1374
uj@grimme.dk

GRIMME REXOR 6300 Platinum

2020 model - 2.635 ha
Såld i befintligt skick **SEK 3.750.000**

GRIMME Maxtron 620 II

Arg. 2016 - 4.950 timmar.
Såld i befintligt skick **SEK 2.150.000**

Ogräsrobotar växlar upp

FOTO PETER RISSE & ECOROBOTIX SA.

Ecorobotix ARA. Ogräsen punktbehandlas med stor precision. Bilden är tagen i ett ogräsförsök i sockerbetor i södra Tyskland.

Ny kamerateknik, starkare AI-modeller och billigare processorkraft gör att utvecklingen inom ogräsbekämpning går snabbt. I sockerbetor testas nu flera olika lösningar – från precisionssprutor och laser till autonoma hackrobotar.

Teknikutvecklingen för ogräsbekämpning går just nu mycket snabbt. Bakgrunden är framför allt att mer avancerade AI-modeller blivit praktiskt användbara, samtidigt som den processorkraft som krävs för att köra modellerna i fält har blivit både kraftigare och billigare.

Utvecklingen drivs också av en ökad miljödebatt och av att antalet registrerade ogräsprodukter begränsas.

De flesta tillverkare använder bildigenkänning i realtid för att skilja gröda från ogräs. Andra system bygger i stället på att maskinen håller reda på varje frös GPS-position.

Även själva bekämpningen skiljer sig åt mellan olika lösningar. Vissa använder mekaniska rensskär, andra arbetar med selektiv applicering av ogräsmedel eller med laser. Här följer en statusuppdatering kring några av de mest intressanta alternativen.

ARA

De senaste åren har flera nya tekniker tagit steget närmare praktisk användning. En av de mer mogna lösningarna är ARA från Ecorobotix. Det är en traktorburen precisionsspruta som använder kameror och AI för att identifiera enskilda ogräsplantor och bara applicera växtskydd där behandling behövs. Maskinen har sex meters arbetsbredd, upp till 156 individuellt styrda munstycken och kan behandla ogräs med en noggrannhet på cirka 6 × 6 cm. Med en kapacitet på omkring fyra hektar per timme begränsas användningsområdet en del och tekniken har ännu inte fått

något genomslag i sockerbetsodling i Sverige, men systemet är tekniskt mycket intressant. Erfarenheter från europeiska odlingar visar att herbicidförbrukningen ofta kan reduceras väsentligt jämfört med konventionell bredsprutning, men att det är svårt att få ett fullt tillfredställande resultat med enbart ARAn.

Kilter

Önskar man högre precision i sprutan så erbjuder företaget Kilter en lösning som består av en självgående mindre enhet som använder samma princip som ARA.

Maskinen kör dock betydligt långsammare, vilket påverkar kapaciteten. Trots det har fem maskiner sålts i Sverige och används idag relativt flitigt i grönsaksodlingar för att ståda upp de sista kvarvarande ogräsen.

Det lär dock dröja några år innan vi ser en Kilter bekämpa ogräs i en konventionell sockerbetsodling.

Ogräs utplånat av laser och ny AI-teknik. Mållorna viker sig efter prickskytte med laser, medan i detta fall sockerbetans nära släkting spenaten förblir opåverkad.

Laser i stället för kem

Carbon Robotics LaserWeeder är en annan relativt mogen innovation med stor potential. Den bygger på samma grundprincip som ARA när det gäller att detektera ogräs, men bekämpar plantorna med laser i stället för med kemiska medel. Fördelen är att tekniken kan användas i ekologisk odling och att ogräs kan bekämpas mycket nära huvudgrödan. Maskinen används redan i praktisk odling i Sverige, men än så länge främst i mer högvärdiga grödor

än sockerbetor. Kapaciteten är lägre än för ARA och beror på arbetsbredd. Den bredaste modellen uppges klara upp till cirka två hektar per timme.

Farming GT

Ett tredje exempel är Farming GT, en autonom hackrobot som använder kameror och AI för att skilja gröda från ogräs i realtid. Till skillnad från GPS-baserade system är den inte beroende av att själv ha sått grödan, utan identifierar plantorna visuellt. Roboten arbetar både mellan och i raden och uppges kunna arbeta ned mot cirka en centimeter från huvudgrödan. Den klarar enligt tillverkaren över hundra olika grödor och har en kapacitet på upp till tio hektar per dygn. Tekniken utvecklas även mot integrerad spotsprutning där ogräs kan behandlas selektivt utifrån kamerornas växtidentifiering. Enligt tillverkaren har systemet testats på över tusen fält i tio länder, och flera försök pågår i europeisk sockerbetsodling.

Spotspruta från Kilter. Norsk maskin som redan fått förhållandevis bred genomslagskraft i svenska grönsaksodlingar.

FarmDroid FD20

FarmDroid FD20 är den maskin som tydligast gått från pionjärfas till kommersiell användning i sockerbetor. Den är solcellsdriven, sår med RTK-GPS, sparar varje frös position och använder sedan koordinaterna för att rensa både i och mellan raderna. Det gör att den kan börja rensa redan innan grödan syns. Maskinen klarar att så och rensa omkring 20 hektar och kan även utrustas med spotsprutning. Den har fått störst genomslag i ekologis-

ka grödor, däribland sockerbeter och lök, och har sålts i mer än 500 exemplar i 26 länder.

FD60

Den 1 september i år lanserades nästa generation, FarmDroid FD60 som är en fyra gånger så stark maskin som klarar skötseln av omkring 60 hektar sockerbeter. Arbetsbredden är 6,75 m och hastigheten är nära dubblad. Maskinen är dessutom utrustad med ett inbyggt elverk som startar automatiskt vid behov. Om den maskinen får genomslagskraft i konventionell sockerbetsodling återstår att se, men utvecklingen är helt klart ett steg i rätt riktning.

En bit kvar...

Gemensamt för alla dessa tekniker är att kapaciteten är för låg för att kunna konkurrera med ett konventionellt ogräs-system i sockerbeter.

Flera av maskinerna visar dock på stor potential och skulle mycket väl, redan idag kunna användas i praktisk skala om de kombineras med konventionell teknik.

Sprutan från ARA skulle till exempel kunna användas för att bekämpa överlevande ogräs i en traditionell strategi.

Robotarna är på väg in i praktiken, men det räcker inte med en smart maskin. För att tekniken ska slå igenom i sockerbeter behöver kapaciteten lyftas.

Joakim Ekelöf
NBR Nordic Beet Research

Carbon Robotics LaserWeeder. Ogräsen skjuts ihjäl med en laserstråle. Bilden är tagen i en spenatodling utanför Landskrona. Bilden på föregående sida visar resultatet.

Farming GT hackrobot. Radhackning i och mellan sockerbetsraden.

FarmDroid FD20 är den maskin som tydligast gått från pionjärfas till kommersiell användning i sockerbeter. Den kan börja rensa redan innan grödan syns.

FarmDroid FD60. Lanserades 1 september 2026.

Insektsbevakning 2026

Under 2026 följdes förekomsten av skadeinsekter och nyttodjur i 17 sockerbetsfält i det svenska odlingsområdet. Våren var ovanligt torr och insektstrycket överlag lågt till måttligt. Bevakningen fångade korta angrepp av trips och jordloppor, en tydlig topp av betfluga samt en sen ökning av betbladlus.

Syftet med bevakningen är att följa de viktigaste skadegörarna i sockerbetor och ge underlag för rådgivning och bekämpningsbeslut. Samtidigt registreras naturliga fiender för att öka kunskapen om deras roll i odlingsystemet. Observationerna genomfördes från vecka 18 till vecka 28 i samarbete med NBR, Nordic Sugar Agricenter och Jordbruksverket.

En ovanligt torr vår

Väderförhållandena under våren skilde sig framför allt genom den låga nederbörden jämfört med det historiska normalvärdet för Skåne 1991–2020. Temperaturerna låg däremot i stort sett nära de historiska medelvärdena under etableringsfasen, även om enstaka veckor var något svalare eller varmare än normalt.

Från slutet av maj och under juni steg veckomedeltemperaturen tydligt och låg periodvis över normalnivån. Sammantaget kan våren beskrivas som temperaturmässigt relativt normal men ovanligt torr. De torra etableringsförhållandena sam-

Betbladlus tillsammans med naturliga fiender. På bilden syns en sockerbetsplanta med två vuxna nyckelpigor och en nyckelpigglarv i anslutning till bladluskolonierna.

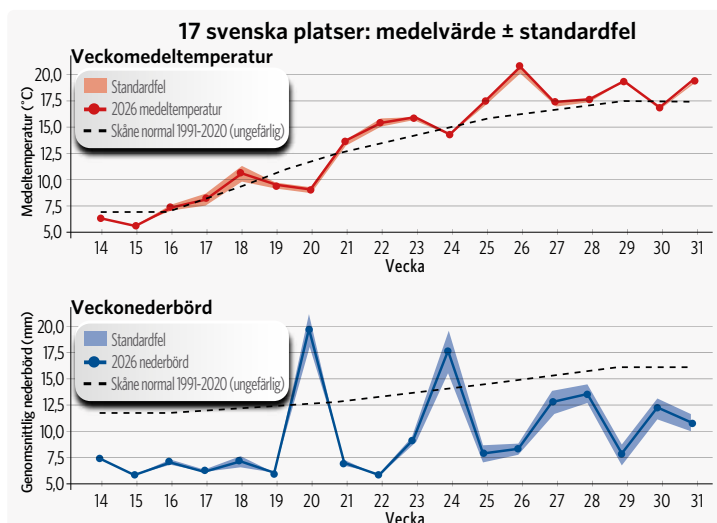
manföll med kortvariga angrepp av de tidiga skadegörarna och en ojämn utveckling mellan fält.

Tidiga angrepp

De tidiga skadegörarna uppträdde främst under etablering-

en, från vecka 18 till 22. Trips noterades först, medan jordlopporna blev tydligast något senare. Den lilla betbaggen förekom endast mycket sparsamt.

Angreppen var generellt låga, men lokalt förekom högre nivå-

Veckomedeltemperatur och veckonederbörd vid 17 observationsplatser 2026, jämfört med normalvärden för Skåne 1991–2020. Våren var relativt normal temperaturmässigt, men ovanligt torr.

er. Trips gav framför allt synliga bladskador under vecka 19–20, medan skador under jord på stjälken nästan inte registrerades – till skillnad från säsongen 2025. Jordloppor ökade snabbt från vecka 20 och kunde lokalt ge betydande angrepp.

Sammantaget var angreppen kortvariga och tydligt kopplade till etableringsfasen.

Betfluga – begränsad gen

Betflugans äggläggning pågick främst från vecka 19 till 24 och hade sin tydligaste topp vecka 21. Därefter minskade äggläggningen successivt, och från vecka 25 registrerades inga färskas ägg i de observationer som gjordes.

Mineringsskadorna kom senare än äggläggningen och

kulminerade omkring vecka 23. Lokalt var skadorna tydliga, men i de flesta fält var angreppen begränsade.

Förskjutningen mellan ägg-toppen vecka 21 och minor-toppen vecka 23 visar att larvskadorna blev synliga först en tid efter äggläggningen. Därefter avtog angreppet successivt, och fram till vecka 28, då bevakningen avslutades, noterades inga nya tydliga toppar som pekade på en andra generation. Betflugans utveckling i de undersökta fälten framstod därför främst som ett sammanhängande förlopp kopplat till en generation. Resultaten visar ett sammanhängande angreppsförlopp med en tydlig ägg-topp vecka 21 och en efterföljande topp av mineringsskador omkring vecka

23. Inom bevakningsperioden fram till vecka 28 kunde ingen ny tydlig topp påvisas.

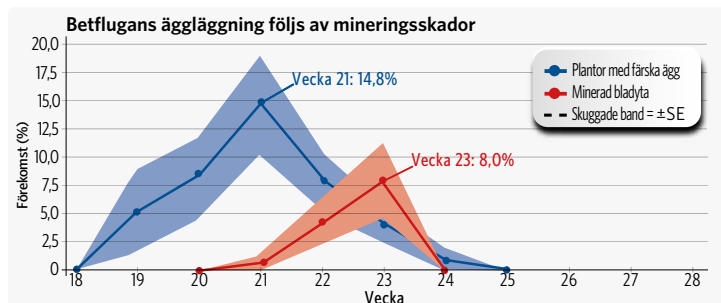
Bladlus och nyttodjur

Betbladlusen började synas under juni månad och ökade på vissa platser under sommaren, framför allt under vecka 26–28. Under den observerade perioden registrerades däremot ingen persikobladlus.

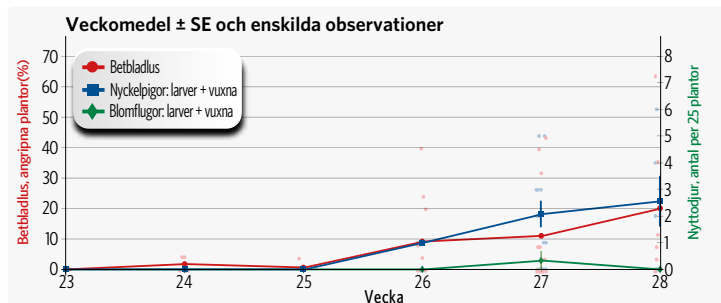
I samband med att betbladlusen blev synlig noterades också fler naturliga fiender, särskilt nyckelpigor och i vissa fält även blomflugor. Nyckelpigor observerades ofta på plantor med bladluskolonier. Även blomflugor noterades i flera fält under senare delen av observationsperioden.

Sammanfattning

Våren 2026 präglades av torra etableringsförhållanden och ett överlag lågt till måttligt insektstryck. Trips och jordloppor förekom främst under de första veckorna efter uppkomst, medan betflugan visade ett tydligt angreppsförlopp med toppar i äggläggning och mineringsskador under försommaren. Betbladlusen ökade lokalt mot slutet av observationsperioden samtidigt som fler naturliga fiender noterades i fälten. Resultaten visar värdet av regelbundna fältkontroller för att följa angreppens utveckling och ge underlag för väl avvägda bekämpningsbeslut.

Betflugans äggläggning och mineringsskador 2026. Äggläggningen toppade vecka 21, medan mineringsskadorna kulminerade omkring vecka 23. Antalet observationer varierade mellan veckorna.

Utveckling av betbladlus och naturliga fiender under vecka 23–28. Betbladlusen ökade mot slutet av perioden, samtidigt som nyckelpigor och blomflugor noterades i fält.

Belén Cotes
NBR Nordic Beet Research

COPYRIGHT: VÄDERSTAD AB

Kombisådd av betor med två Väderstad Tempo-maskiner 12/18 rader!

- Den mest robusta kombisåmaskinen på marknaden!
- Klarar minimerad och konventionell jordbearbetning
- Rtk-precision

- 50 cm alternativt 75 cm radavstånd
- GPS-avstängning på gödning/utsäde
- Även sådd av majs och raps
- Möjligt med två sorters gödning samtidigt

COPYRIGHT: VÄDERSTAD AB

Radrensning utföres

Kamerastyrd Thyregod | 12 eller 18 rader | 50 cm radavstånd

Vid frågor eller bokning ring 0708-36 70 89 eller 0708-36 70 86

Br Göranssons Maskinstation
Snickarehusvägen 69
265 72 Kvidinge

Br. Göranssons
Maskinstation

info@brgoransson.se
www.brgoransson.se

Buteo Start i praktiken

Buteo Start ger främst skydd i betornas tidiga utveckling. NBR:s försök visade störst nytta vid angrepp av lilla betbaggen och i försöken också trips.

Efter förbudet mot neonikotinoider har behovet av nya strategier mot tidiga skadeinsekter ökat. I sockerbetor är etableringsfasen särskilt känslig. Små plantor har liten bladytta och begränsad förmåga att kompensera för skador från till exempel trips, jordloppor och lilla betbaggen.

Under 2026 kunde importerat utsäde behandlat med Force 20 CS + Buteo Start (fortsättningsvis benämnt Buteo Start) användas i svenska fält. Produkten innehåller flupyradifuron och verkar systemiskt i den

unga plantan. Det skiljer den från Force 20 CS, som främst verkar lokalt i jorden runt fröet.

Verkan i plantan

Flupyradifuron, den aktiva substansen i Buteo Start, tillhör IRAC-grupp 4D och verkar systemiskt i unga plantor. Substansen tas upp under groning och tidig utveckling och transporteras i växten. Buteo Start är alltså främst ett etableringsskydd, inte ett skydd som förväntas verka under hela säsongen. Någon betydande effekt på exempelvis bladlöss, som kommer senare, kan det inte räknas med.

Produkten bör ses som en del av integrerat växtskydd, tillsammans med fältkontroll och kompletterande åtgärder vid behov.

Tidigare försök

NBR:s fem försök 2022–2025 visade att Buteo Start främst hade betydelse under uppkomst och de första veckorna efter sådd.

Effekten var tydligast mot tidiga angrepp av lilla betbaggen och trips.

Mot jordloppor och bladlöss var effekten svagare eller mer varierande, och mot betflugans bladminor kunde ingen tydlig effekt visas.

Fält 2026

År 2026 följdes Buteo Start i praktisk användning hos svenska odlare. I insektsbevakningen ingick 17 kommersiella fält, ungefär jämnt fördelade mellan Buteo Start och Force 20 CS. Materialet visar hur situationen såg ut i praktiken.

Ingen skillnad i färg. Buteo Start-betat sockerbetsutsäde vid försöks sådd på Ädelholm 2026.

De 17 fälten i insektsbevakningen 2026 var ungefär jämnt fördelade mellan Buteo Start och Force.

Fältresultat 2026

I 2026 års fältmaterial följes tidiga skadeinsekter i betor med Buteo Start respektive Force 20 CS. Fälten såddes i genomsnitt den 7 april och under vecka 17–22 utvecklades beståndet från uppkomst till cirka sju örtblad.

I materialet syntes vissa skillnader mellan fälten. Tripsangreppen ovan jord var högre i Buteo Start-fälten under vecka 19–20. Jordloppor varierade mellan veckorna, med högre nivå i Buteo Start-fälten vecka 20, men högre nivå i Force 20 CS-fälten mot slutet av perioden.

Betflugans ägg förekom i högre nivåer i Force 20 CS-fälten, och även den minerade bladytan var tydligast i Force 20 CS-fälten mot slutet av perioden.

Skillnaderna var inte tillräckligt säkra för att säga att den ena betningen gav bättre skydd än den andra. Resultaten bör därför ses som fältobservationer.

Eftersom fälten skilde sig åt i såtidpunkt, jordart, sort och lokalt insektstryck ska resultaten tolkas med försiktighet.

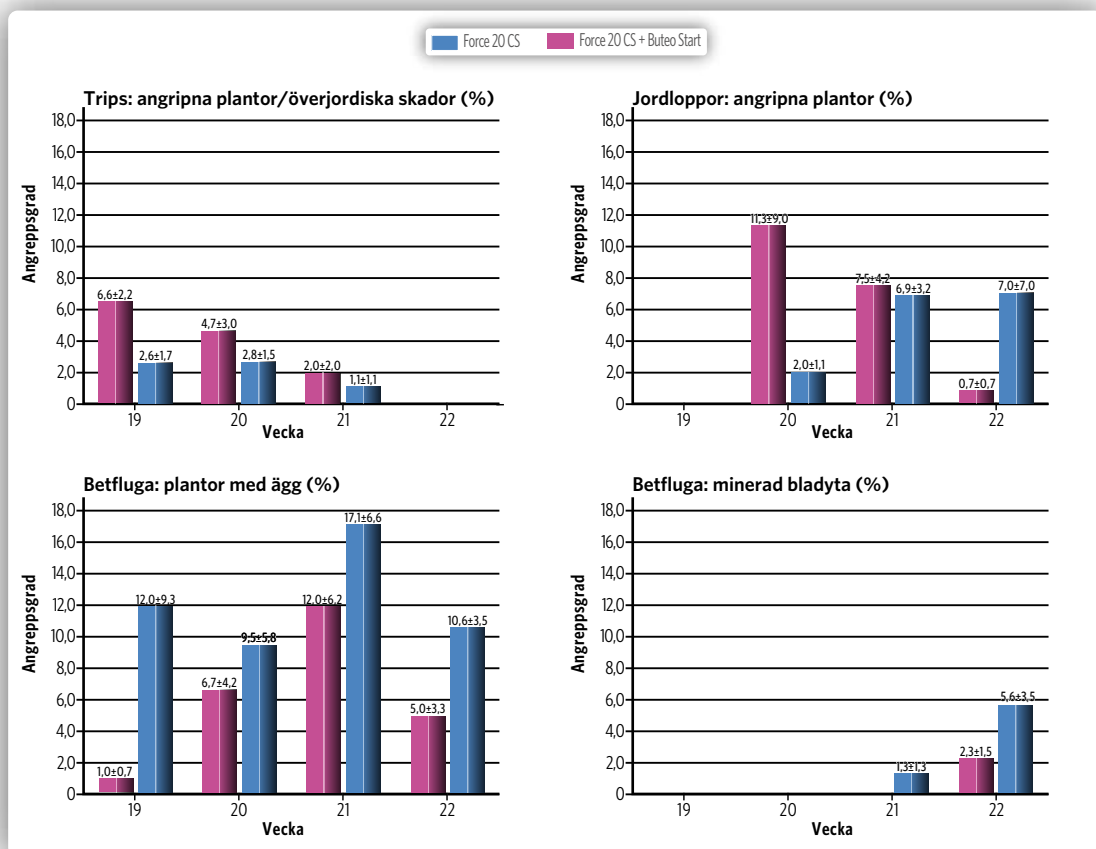
Praktisk slutsats

Sammanfattningsvis visar NBR:s försök under åren 2022–

2025 att Buteo Start framför allt ska ses som ett stöd under etableringsfasen och då särskilt mot lilla betbaggen och trips. Att årets fältbevakning inte visar samma mönster får än så länge tas med en nypa salt. Försöksresultat har helt enkelt en annan tyngd. Samtidigt är det viktigt att påpeka att Buteo Start inte är något undermedel och det krävs även fortsättningsvis att fälten bevakas.

Belén Cotes
NBR Nordic Beet Research

Veckomedel för tidiga skadeinsekter i fält med Buteo Start respektive Force 20 CS, vecka 17–22.

Virusgulsot – ett framtida hot?

Virusgulsot. Foto från infekterat fält i nordvästra Skåne under 2023.

Virusgulsot sprids med bladlöss och kan vid kraftiga angrepp ge stora skördeföruster. I Sverige är större angrepp fortfarande ovanliga, men ett varmare klimat och färre effektiva insekticider kan förändra läget. Därför arbetar NBR redan nu med analyser och fältförsök för att bättre förstå risken och kunna ge råd om framtida kontrollstrategier.

Under åren då sockerbetsfröna betades med neonikotinoider var lusangreppen små och virusgulsot sågs sällan i fält. När neonikotinoiderna förbjöds i Europa 2018 förändrades situationen snabbt i flera länder.

Stora angrepp av bladlöss ledde till omfattande spridning av virusgulsot och i delar av Europa blev skadorna svåra. I bland annat Frankrike och England har betydande virus-

angrepp återkommit under flera år, med tydlig påverkan på skörden.

Sverige hittills förskonat

Sverige har, precis som för flera andra betsjukdomar, hittills varit relativt förskonat från virusgulsot. Tidigare har vi främst sett små och begränsade fläckar i fält. Förra året uppmärksammades dock symptom på flera platser i odlingsområdet

och laboratorieanalyser bekräftade virusinnehåll i bladprover. Totalt samlade vi in 40 prover, varav 25 var positiva för virus. Hittills i år har vi inte sett några misstänkta fläckar i fält, vilket sannolikt hänger samman med att angreppen av gröna bladlöss var begränsade under våren.

Virusjakt i labbet

På NBR har vi etablerat laboratoriemetoder för att analysera bladprover och se om de innehåller virus. Virusgulsot kan orsakas av flera olika virus, och i praktiken ger de liknande symptom i fält. Däremot skiljer de sig åt när det gäller spridning och skadeverkan. Med laboratorieanalyser kan vi därför inte bara bekräfta om ett prov innehåller virus, utan också identifiera vilket eller vilka virus som finns i bladen.

Beredskap i tid

Med ett förändrat klimat och de virusangrepp som redan ses nere på kontinenten bedömer vi att risken för mer virusgulsot i Sverige kan öka framöver. Därför arbetar vi proaktivt med att utveckla metoder för att kunna testa olika kontrollstrategier. Vi har fått externa medel för ett femårigt projekt där vi bland annat samlar in bladprover från odlingsområdet och analyserar dem för virus. På så sätt får vi bättre kunskap om hur symptomen varierar mellan år och mellan olika delar av odlingsområdet. Vi kan också följa vilka virus som förekommer och om bilden skiljer sig från ett år till ett annat.

Viruset ut i fält

Vi kommer även att utveckla metoder för fältförsök. Det är en utmaning, eftersom viruset inte kan spridas direkt från planta till planta utan överförs via bladlöss. För att kunna testa olika frågeställningar i fält behöver vi därför först skapa en kontrollerad infektion med hjälp av löss som bär på virus.

Under hösten 2025 hade vi relativt mycket virusgulsot i Sverige. Vi grävde då upp infekterade plantor i fält och använde dem som smittkällor. Utmaningen var att hålla plantorna vid liv under nästan ett helt år, fram till dess att de skulle användas i försöken. Blad-

löss sätts först på de infekterade plantorna. När lössen suger på bladen tar de upp viruset. Därefter flyttas de virusbärande lössen till friska betplantor, som infekteras när lössen suger på deras blad.

I år har vi startat ett pilotförsök i fält där vi satte ut bladlöss som bar på virus. Två virus typer användes i olika delar av försöket. Vi testade också olika infektionsnivåer genom att infektera 3, 10 respektive 20 procent av plantorna i en parcell. Även om vi inte kunde se några löss i försöket veckorna efter utsättningen, visar symptomen nu att de har funnits där och förflyttat sig mellan plantorna.

Fältförsök. Bladbitar med infekterade löss sattes ut på plantor i fältförsöket i juni.

Sortskillnader. Redan i årets pilotförsök ingår tre olika sorter och vi ser skillnader i hur mycket symptom de olika sorterna uppvisar. Här visas 20 procent inokuleringsgrad. Sort 1 till vänster följt av sort 2 och 3 längst till höger.

Någon månad efter utsättningen syns nu typiska gulfärgade blad. Fyra veckor efter utsättningen sprutade vi med en insekticid för att förhindra att lössen migrerade till omkringliggande betor utanför försöket.

Vad kostar viruset?

I europeiska försök har skördeförlost i smittade parceller uppmätts till omkring 20–40 procent, men hur stora förlusterna blir påverkas av både virustyp, infektionstidpunkt, sort och odlingsförhållanden. Därför vill vi undersöka om skadebilden ser likadan ut under svenska förhållanden.

Pilotförsöket kommer därför att skördas och resultaten användas för att beräkna hur stor skördeminskningen blir under svenska förhållanden.

Resultaten kommer ni att få ta del av längre fram. Försöket upprepas ytterligare två år inom projektet.

Framöver kommer vi också undersöka hur infektionstidpunkten påverkar skörden, till exempel om en tidig infektion ger större skördeförlost än en

sen. Dessutom kommer vi titta närmare på sortskillnader och om de sorter som finns tillgängliga har olika grad av tolerans mot virusgulsot.

Kunskap före krisen

Om viktiga insekticider försvinner i framtiden kan det bli svårare att kontrollera bladlössen, och därmed ökar risken för större spridning av virusgulsot. Då är det viktigt att vi redan har kunskap på plats.

Genom analyser och fältförsök kan vi bygga beredskap och ge bättre vägledning om vilka sorter och strategier som kan minska risken framöver.

Tre virus bakom samma gula symptom

BYV - Beet Yellows Virus. Ger ofta starkt gulfärgade blad och kan orsaka stora skördeförlost vid kraftiga angrepp. Viruset sprids snabbt lokalt från planta till planta med gröna löss, men finns bara kvar i lusen en kortare tid efter upptag.

BMV - Beet Mild Yellowing Virus. Ger oftast en något mildare gulfärgning men kan ändå orsaka stora skördeförlost. Spridningen från planta till planta går långsammare än för BYV, men viruset kan spridas över längre sträckor eftersom det finns kvar i lusen under hela dess livstid.

BChV - Beet Chlorosis Virus. Tillhör samma grupp som BMV och ger liknande symptom och smittspridning.

Louise Holmquist
NBR Nordic Beet Research

Med kunskap växer betan

Häng med på den uppskattade kursen
Ny kursstart planeras i oktober

Anmälan till Rikard på NBR, ra@nbrf.nu

EC-WEEDER

RADRENSNING JORDBEARBETNING OCH SÅDD

**Juwel &
Diamant plogar**

Rubin 10

Karat 10

Solitair DTF

LEMKEN lantbruksmaskiner är utmärkande inte bara för att färgen är blå, utan framförallt på grund av hög kvalitet, mångsidighet och modern design. Mer än 1800 anställda arbetar kontinuerligt med att utveckla optimala lösningar, som uppfyller de behov som ger svenska lantbrukare konkurrenskraft i framtiden.

- Radrensare till alla radsådda grödor med möjlighet till kamerastyrning, samt ISOBUS med GPS-aktivering.
- Karat 10 kultivator eller Rubin 10 tallriksredskap är de optimala maskinerna för jordbearbetning i alla förhållanden.
- Solitair såmaskiner finns från 4–12 meter, med eller utan kombi. Dessa ger en jämn uppkomst och ett positivt resultat i Era grödor.

Kontakta din LEMKEN återförsäljare

LEMKEN agent: Mats Jönsson

Mobil: 070 655 01 10, Mail: m.jonsson@lemken.com

www.lemken.com

Följ **LEMKENSVERIGE**

på Instagram

och Facebook

AT Fordonsservice AB
Fridhems Maskin & Smide

Tel: 042-33 50 22
Tel: 0417-102 00

 LEMKEN THE
AGROVISION
COMPANY

Pop-up

Ädelholm 28 maj

Ett strålande väder. Veldig behagligt att vara ute och samtidigt få sig lite sockerbetsnytt till livs.

Sockerbetsintresset glöder. Synnerligen kunniga och rutinerade åhörare, som Anders Lindkvist, Robert Olsson och Jonas Håkansson hänger på i Joakims tillväxtdiskussion.

Gunnar Brahme beskriver hur betsången hittills har sett ut. Normaltidig sådd, i de flesta fall en god etablering utan stora bekymmer, men relativt svalt. Så var starten 2026.

Tidig sådd med FarmDroid, ogräs, insekter, växtnäring och grillad korv. Det var, förutom det sociala inslaget, de viktigaste punkterna på årets första Pop-up träff.

Det är alltid en utmaning att under odlingsäsongen få till fältträffar, som helst inte ska krocka med någon annan aktivitet i fält. Men alternativen är få och det finns, som bekant, inte så mycket intressant att titta på i fält under februari. Nu

råkade vi få ett fantastiskt fint väder den 28 maj på Ädelholm, vilket också innebar högtryck i växtskyddsarbetet och därav säkert ett visst bortfall på deltagarlistan.

Nåväl, vi var cirka 40 personer och alla som ville fick nog både en och två korvar extra. Ingen borde åtminstone ha gått därifrån hungrig.

Starten på dagen innehöll, förutom kaffe och fralla, ett välkomnande och en uppdatering av läget i fält från Joakim

Herrström, Anders Rydén och Gunnar Brahme.

Tidig sådd

Det största projektet på Ädelholm i år är en fortsättning på fjolårets satsning, tidig robot-sådd med FarmDroid. Till denna säsong har det skruvats och byggts på ekipaget, så att det nu också är möjligt att tillföra en liten skvätt flytande gödning i anslutning till fröet i samband med sådden.

I försöksområdet finns en rad

olika såtidpunkter, olika mängder gödning och avstånd, jämförelse med den ordinarie försöksåmaskinen och mer därtill.

Inte lätt att få en överblick, men Joakim Ekelöf gjorde allt i sin makt för att åhörarna skulle invigas i tankegångarna och målen med projektet. Helt enkelt att ge varje beta så goda förutsättningar som möjligt och helst utnyttja hela tillväxtpotentialen.

Resistensnytt

Ogräsfrågorna fick också en liten kvart på schemat. Vi har inte haft något regelrätt ogräsförsök på Ädelholm i år, utan fokuset låg mest på resistensdiskussionen.

I mitten av maj fick vi svar på de resistensprover av mälla, pilört och molke, som samlades in i Conviso Smart-fält under 2025. Molken visade inga tecken på resistens, men däremot gjorde prov på både mällan och pilörten det.

Uthålligheten i systemet med Conviso Smart är fortsatt en viktig fråga och vi jobbar med att hitta så praktiskt anpassade strategier som möjligt. Men det ena fältet är i vanlig ordning inte det andra likt och strategierna behöver därför både plats- och situationsanpassas.

Insekter i fält

Linda Ripa och Belén Cotes höll därefter i ett insektspass. Linda fokuserade på jobbet och resultatet från den insektsbevakning som bedrivs under våren och försommaren. Förhållandevis lugnt i år, även om det förekom trips i en del fält under betornas tidiga utveckling.

Het efterfrågan på korv. Hur det än är så sitter det aldrig fel med en korv efter en runda i betfältet.

Belén visade ett av projekten, som hon ansvarar för på NBR, och det var insådd av korn i betorna för att minska risken för framför allt trips- och jordloppsskador. Här testades olika utsädesmängder av kornet och också olika tidpunkter för att avdöda kornet. Det är, som bekant, en balansgång mellan risken för konkurrens från kornet på bekostnad av betornas tillväxt och insektsnyttan.

Myllat eller ej

Avslutningen i fält gick i växtnäringens tecken. Joakim Ekelöf höll åter i taktpinnen och visade försök både med olika gödselmedel, spridningstidpunkter och myllningsteknik, men också en klassisk kvävestege med och utan radmyllning. På något vis, som så

många andra frågor, ett ämne som aldrig blir riktigt färdigutrett.

Med KGB i spets

Vi kallar honom numera KGB. Grillmästaren Korv-Gunnar Brahme, som med Louise Holmquist, Camilla Anderberg Ferraz och Rebecka Svenssons hjälp såg till att vi efter vår vandring fick den goda korven till livs. Sällan har de varit godare, sällan har vi varit mättare. Vi i organisationskommittén på NBR och Nordic Sugar tackar för visat intresse och hoppas att vi snart ses i fält igen!

Rikard Andersson
NBR Nordic Beet Research

FOTO: (IIRB) SVENIA STRAUSS, IIRB SECRETARY GENERAL

Så många att alla inte fick plats på bild. Ett gott försök att få med alla deltagare på bild framför ekträdet som Winston Churchill lät plantera i slutet av 1950-talet.

I början av juli reste vi två och stora delar av NBR till den 80:e IIRB-kongressen i Cambridge. Vi är båda nyutexaminerade mark/växt-agronomer och bakgrunden till att vi fick åka med NBR till IIRB-kongressen är att vi skrev våra masterarbeten tillsammans med NBR.

Sommaren 2026 i England kommer troligen bli historisk med ett VM-brons i fotboll, extremtorka, värmeböljor samt IIRB:s 80:e sockerbetskongress på Churchill College i anrika Cambridge.

Som nyutexaminerade agonomstudenter var det en fantastisk möjlighet att skapa internationella kontakter och få höra om de senaste rönen i sockerbetsvärlden, en möjlighet vi fick efter att vi skrev våra examensarbeten tillsammans med NBR.

Internationell mötesplats

IIRB (International Institute of Sugar Beet Research) arrangerar vartannat år en internationell kongress där över 300 forskare, växtförädlare och branschrepresentanter inom sockerbetsnäringen från hela världen samlas för att dela ny kunskap och erfarenheter.

Programmet omfattade två fullspäckade dagar med presentationer om det senaste inom odlingen. Några av årets huvudteman var kopplade till sjukdomar, ogräs, resistensproblematik, gödsling, AI-implementering och ny teknik.

Utöver föredragen visades ett stort antal forskningsposter. Vi fick själva möjlighet att presentera våra masterarbeten på varsin poster och diskutera resultaten med deltagare från flera länder. På kvällen bjöds det på bankett där det minglades och knöts nya kontakter.

Sjukdomar i fokus

Sjukdomar var utan tvekan ett av kongressens mest framträdande teman. Av de 29 presentationerna handlade 17 om sjukdomar, till exempel Cercospora, SBR och virusgulsot, vilket tydligt visar var många av odlingens största utmaningar finns idag.

Cercospora tillhör redan de mest betydande sjukdomarna i södra Europa och USA. Där används både toleranta och resistenta sorter, men flera presentationer visade att svampen i vissa fall har börjat övervinna resistensen hos tidigare motståndskraftiga sorter, vilket är oroväckande.

Även fungicidresistens är ett växande problem. Det har lett till att odlare i många områden kombinerar traditionella, så kallade singel-site-fungicider, med multi-site-produkter som koppar och svavel för att beva-

ra effekten.

Viktiga erfarenheter som vi tar med oss är att ingen enskild åtgärd kan kontrollera *Cercospora*. För att kunna hantera ett eventuellt ökat svamptryck krävs kombinerade åtgärder, till exempel fler effektiva aktiva substanser, motståndskraftiga sorter, planerade växtföljder samt jordbearbetningsstrategier.

SBR och virusgulsot

SBR var också ett återkommande diskussionsämne. Sjukdomen har fått stor betydelse i bland annat Tyskland och mycket kring dess utveckling är fortfarande okänt. Samtidigt presenterades flera intressanta studier om hur smittspridaren *Pentastiridius leporinus* kan övervakas och hanteras.

Även virusgulsot stod högt på agendan. Flera forskningsprojekt fokuserade på utvecklingen av toleranta sorter som nu har högre avkastningsnivåer än tidigare samt på utmaning-

en att hantera flera olika virus, framför allt kombinationen av BYV, BMYV och BChV.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att vi ska vara ödmjuka inför de utmaningar som ligger framför oss i Sverige, men samtidigt tacksamma över att vi hittills är relativt friskonade från många av de sjukdomsproblem som drabbar andra länder.

Ogräs och resistens

Även ogräshantering var ett viktigt tema under kongressen. Särskilt diskuterades konsekvenserna om nuvarande herbicider, till exempel fenmedifam i Betanal, förbjuds i framtiden samt de växande problemen med ALS-resistenta ogräs i Conviso Smart-systemet.

I denna fråga har vi i Sverige en viktig roll att spela. Vi är ett av de länder som har längst erfarenhet av Conviso-betor i praktisk odling och har därför redan samlat värdefull kunskap kring både möjligheter och ris-

ker med systemet. Flera presentationer berörde hur resistensutveckling kan förebyggas med genomtänkta ogrässtrategier i hela växtföljden och uppföljning i fält. Utöver kemisk bekämpning presenterades också olika mekaniska metoder, där radhackning och kamerastyrd system lyftes fram som viktiga verktyg i framtidens integrerade ogräshantering.

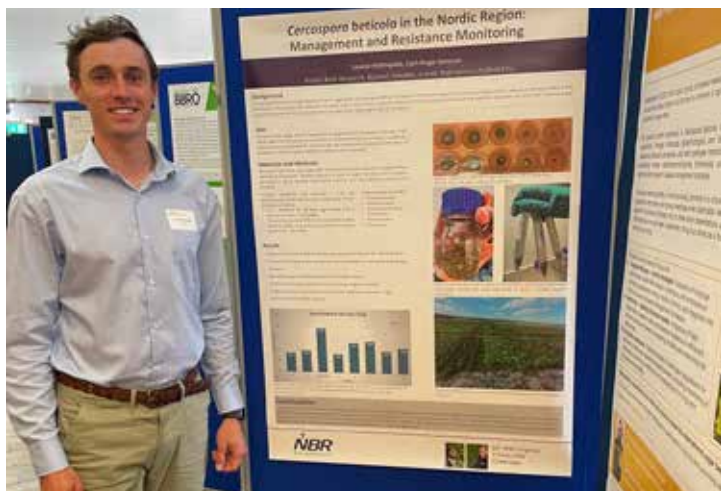
AI och framtidens teknik

Nyfikenheten för ny teknik och implementering av AI i forskning och praktisk odling var generellt stor och lyftes ofta fram som en viktig del av framtidens sockerbetsodling. Trots det var antalet presentationer där AI stod i centrum relativt begränsat. Ett exempel var en studie där AI användes för att identifiera olika stritar på gula klisterfällor, vilket kan bidra till effektivare övervakning av SBR-spridaren. Vår uppfattning från kongressen är att AI ännu befinner sig i ett tidigt skede inom sockerbetsforskningen, men att utvecklingen går snabbt samt att området sannolikt och förhoppningsvis kommer att få en betydligt större plats på framtida IIRB-kongresser.

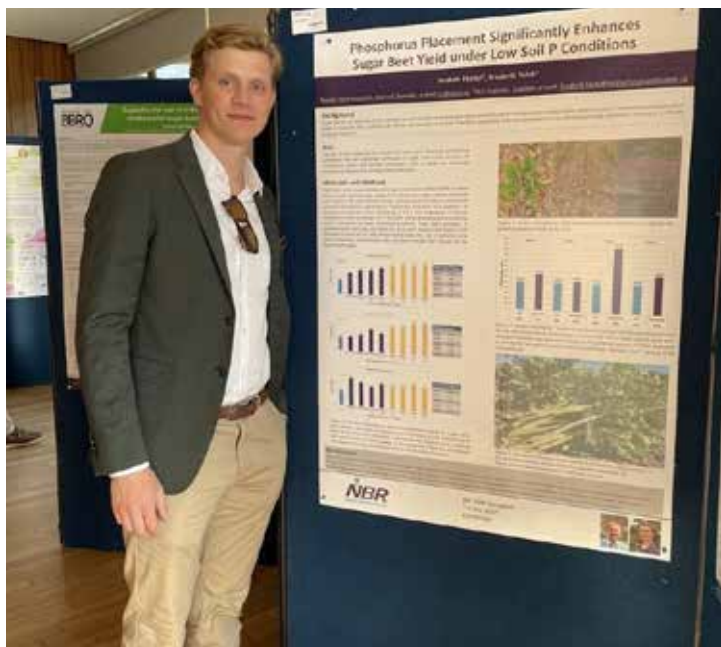
Frederik och Carl-Hugo

Frederik skrev sitt masterarbete under vintern 2024-2025 om effekten av appliceringsmetod och fosforgiva på sockerskörden och arbetar idag som växtodlingsrådgivare på HIR Skåne.

Carl-Hugo skrev sitt masterarbete under vintern 2025-2026 om *Cercospora*, med fokus på fungicidresistens och har nu börjat arbeta på NBR, vilket går att läsa om i tidigare nummer av Betodlaren.

Posterpresentation. Carl-Hugo vid sin poster om *Cercospora* och metodutveckling av resistens-tester i NBR:s labb.

Posterpresentation. Frederik vid sin poster om fosfor och hur appliceringsmetod och giva påverkar sockerskörderna.

Vad tar vi med oss hem?

För oss båda var kongressen mycket mer än en möjlighet att ta del av den senaste forskningen inom sockerbetsodling. Som nytutexaminerade mark/växt-agronomer fick vi chansen att möta forskare och branschrepresentanter från hela världen och se hur stort det internationella samarbetet kring betodlingen faktiskt är. Många av de utmaningar som vi diskuterar i Sverige, som sjukdomar, resistens samt hållbar och produktiv betodling, är frågor som odlare och forskare arbetar med även i andra delar av världen.

En tydlig lärdom från kongressen var också värdet av internationella mötesplatser. Sockerbetsbranschen är relativt liten och genom att dela erfarenheter, resultat och idéer kan utveck-

lingen gå snabbare. Ofta står vi inför samma eller liknande problem, och då blir samarbetet mellan länder och forskningsinstitut särskilt viktigt.

Egna höjdpunkter

För egen del (Carl-Hugo) var det inspirerande att få presentera postern med mitt masterbete och samtidigt få möjlighet att knyta kontakter med flera av de forskare vars studier jag refererat till under mitt arbete. Att få ansikte på och diskutera frågor direkt med de personer som arbetar med liknande saker som NBR fast i andra delar av världen, gav både nya perspektiv och värdefulla kontakter för framtiden. I min nya roll på NBR ser jag detta nätverk som en stor tillgång när framtida frågeställningar och samarbeten uppstår. Det kommer bli

enklare att ta kontakt med forskare från systerorganisationer i framtiden när man har träffats i sådana här sammanhang.

I egenskap av relativt ny och oerfaren växtodlingsrådgivare som är uppvuxen med sockerbetsodling i Kristianstad, har jag (Frederik) reflekterat mycket kring värdet av att ta med sig alla kunskaper från de främsta forskarna inom sina fält hela vägen hem till de skånska betfälten.

NBR gör ett fantastiskt arbete genom att förvalta den kunskap som finns ute i världen och paketera den så att den blir övergripelig och lättåtkomlig för svenska odlare, dels genom försöksverksamhet och forskning, dels genom den direkta kontakten med oss odlare och rådgivare.

Våga fråga

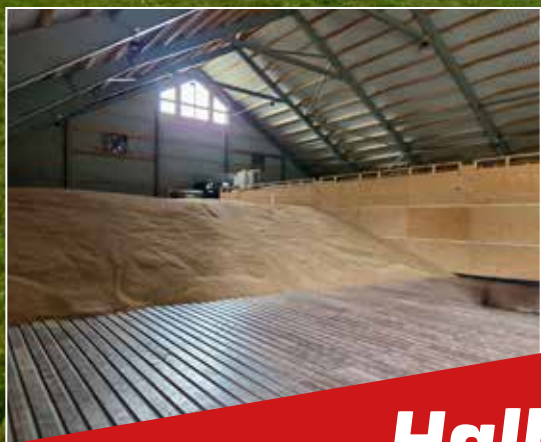
En annan reflektion som kan beröra tidningens yngre läsare är att ta chansen att skriva examensarbeten med externa företag. Om inte vi hade tagit chansen och skrivit våra arbeten tillsammans med NBR hade vi missat möjligheten att få ta del av kombinationen av en kall sockermarknad, historiskt varm brittisk sommar och de hetaste ämnena inom sockerbetsodlingen i världen.

Carl-Hugo Jonsson
NBR Nordic Beet Research

Frederik Falck
HIR Skåne

Hallar för generationer

Kontakta oss idag för offert på din lantbruksbyggnad!

044-813 10 | tectum.se | mail@tectum.se

TECTUM

Byggnader AB

Svenska Betodlarna ek. för. (betodlarna.se)

Styrelse

Ordförande
Agronom **Axel Lundberg**
Tingaröd 151, 274 53 Skivarp
0730-80 89 20
ax.lundberg@gmail.com

Vice ordförande
Lantmästare **Ola Christiansson**
Ystadsvägen 100, Västergård
276 55 Hammenhög
0707-38 30 01
ola.cristiansson@telia.com

Agronom **Johnny Andersson**
Gissleberga 1342
268 72 Teckomatorp
0707-86 55 35
johnny.andersson@yara.com

Marknadsekonom **Louise Andersson**
Österleden 1218-5
271 75 Glemmingebro
0702-77 46 34
granhill.lantbruk@gmail.com

Agrarekonom **Lars Bäcksted**
Harlösavägen 585, 275 94 Sjöbo
0702-31 36 85
lars@ovedskloster.com

Lantmästare **Tommy Ingvarsson**
St Andreas väg 70
263 57 Höganäs
0708-34 46 67
tommy@krapperup.se

Lantmästare **Ola Johansson**
Furulundsvägen 173, 291 69 Fjälkinge
044-560 91, 0708-66 39 43
ola@furulundsjordbruk.se

Administration
Borgeby Slottsväg 13
237 91 Bjärred

Generalsekreterare
Agronom **Ida Lindell**
0708-46 40 11
ida.lindell@betodlarna.se

Ekonomiassistent **Elin Söderberg**
elin.soderberg@hushallningssallskapet.se

Betodlaren

Ansvarig utgivare
Johnny Andersson
0707-86 55 35

Redaktör
Ann-Margret Olander
Profiler Marketing
Stationsvägen 3, 271 72 Köpingsbro
0705-45 48 46
amo@profilermarketing.com

Adressändringar
Ida Lindell
ida.lindell@betodlarna.se

Produktion och annonser
Thomas Jönsson
Firma Thoj
Snödroppsvägen 12, 291 50 Kristianstad
0708-20 46 37
thomas.jonsson@totinformation.com
thomas.jonsson@thoj.se

Kontaktuppgifter till Betodlarrådet, Valberedningen och Revisorerna finns på betodlarna.se/kontakta-oss/

Kontaktpersoner NBR (nordicbeet.nu)

VD och försökschef
Joakim Herrström
0723-00 60 38
jh@nbrf.nu

Försöks- och projektledare:
Rikard Andersson
0705-42 70 48
ra@nbrf.nu

Belén Cotes
0720-28 90 91
bc@nbrf.nu

Joakim Ekelöf
0736-28 67 24
je@nbrf.nu

Andrius Hansen Kemezys
+45 26 79 64 84
ahk@nbrf.nu

Anne Lisbet Hansen
+45 21 68 95 88
alh@nbrf.nu

Louise Holmquist
0736-58 89 20
lh@nbrf.nu

Mikkel Nilars
+45 42 61 66 74
mn@nbrf.nu

Zahra Salimi
+45 91 93 32 80
zs@nbrf.nu

Junior försöks- och projektledare:
Carl-Hugo Jonsson
0709-21 89 38
chj@nbrf.nu

Industri doktorand och projektledare
Bianka Csicsely
+45 66 55 21 22
bic@nbrf.nu

Projekttassistent
Käthe Pedersen
+45 28 96 86 02
kp@nbrf.nu

Ekonomi- och IT-ansvarig
Lone Linke
+45 23 66 38 82
ll@nbrf.nu

Assistent
Lisa Smidt
+45 51 35 80 48
ls@nbrf.nu

Højbygårdvej 14, DK-4960 Holeby
Borgeby Slottsväg 13, SE-237 91 Bjärred

EDENHALL

EDENHALL

MEKANISK VERKSTAD

**TILLVERKNING, REPARATIONER,
SERVICE OCH RESERVDELAR**

SERVICEPUNKT

042-324050

WWW.EDENHALL.SE

VALLÅKRA

**100 ÅRS ERFARENHET
1926-2026**

Avsändare
Svenska Betodlarna ek. för.
Borgeby Slottsväg 13
237 91 Bjärred

Spirit

Nyhet

TriForce II®

Avancerade datormodeller skapade den unika trekantiga balken, vilket möjliggjorde fjädringen att arbeta som en "högre och lägre växel" för optimalt tryck i alla vinklar. TriForce II fjädringen ökar billtrycket från 80 till 120 kg.

Ökad såprecision

Tack vare den nya patenterade TriForce II-billfjädringen har de nya Spirit såmaskinerna en oöverträffad förmåga att bibehålla det inställda sådjupet även under krävande förhållanden. Under utvecklingsarbetet med TriForce II har löpande såförsök utförts som indikerar en ökad såprecision med +15% jämfört med tidigare billsystem.

Konstant sådjup

TriForce II® ser till att varje individuell bill hela tiden håller det satta trycket, oavsett vinkel på billarmen och förhållanden på fältet. Detta ger en unik djuphållning vilket resulterar i en jämn fröplacering och därmed en ökad skördepotential.

**Alltid bra villkor via
Väderstad Finans**

VÄDERSTAD
Where farming starts